

પાક પરવરદિગાર ફરમાવે છે:— **Reg No 82**

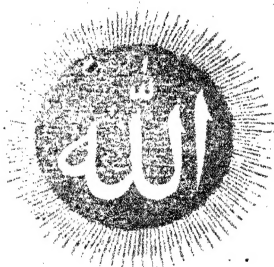
લાઇકરાહા દિદીને કદ નબીયનર ફરદો મિનલ
ખયે. એટલે (મજદબમાં કદ ખબરદરની નથી, શીયો માખે
કુમનાદીથી જુદો જાદેર મદ ખયો છે.)

સને
૧૪૪૪
રિયાઝી

ખાલિફા

સને
૧૪૪૪
રિયાઝી

પત્ર ૧૦૦૦

ખાદરુદુખ.

ખબરનાર—

નુરી અલ-મીદનમદ આગિદ મીયાં મિન હુસીનુલાહ
હુદુ અલ મીયાં શાહેબ રિયાઝી તંકમાખદી
શાહેલી લેડી રમીય-પાદાલ (દશિય ખાલિફા)

કપાવી મકક કદી પ્રમિદ કુમાર

શીય મીદનમદ હાલ ખાલિફ રાહમાન ખાલિફા

પ્રિયારીયા (પ્રાસપાલ)

(આ રિસાલો પ્રાંતો ને ઉપર લેવે ખાલિફ મનન કરે એજ તેની હામત છે.)

આભાર પત્રિકા.

સૌથી પહેલાં પાક પરવર દિગારનો ખરા દિલથી એકસાન માનું છું કે તેણે પોતાના પ્યારા હખીય હજરત મોહમ્મદ સલ૦ ના સદકામાં આ નાચીઝના દોલમાં “અદરુજી” રિસાલો તૈયાર કરવાની તવરીક અતા કરી અને તે પછી મુસલમાનોના હમદર્દ તથા આવા નેક કામોમાં દર વખતે ભાગ લેનાર ગણીતા ખરલામી મીયાં હાજી ઇબ્રાહીમ કાસીમ અમલો સાહેબનો આભાર માનું છું કે જેઓએ આ રિસાલાની પહેલી આવૃત્તીની ૧૦૦૦ કોપીઓ પુરતક રૂપે પ્રકટ કરાવી મરત વહેચવાના કામમાં મદદ આપી પરંતુ તે ૧૦૦૦ કોપીઓ તરતજ વહેચાઈ જતાં બીજી આવૃત્તી બહાર પાડવાનો ખર્ચ ઇસ્લામી કામોમાં પોતાના ધનનો ઉપયોગ કરનાર ગણીતા ખરલામી હમદર્દ જનાબ હાજીમોહમ્મદ હાજી જુસુમ સાહેબ પ્રોગ્રેસીવાવાળાએ આપવાથી લાચીજ રુકે મુદતમાં આ કિતાબની બીજી આવૃત્તી પ્રગટ થાય છે. ઉપરાંત જે સાહેબોએ આ રિસાલો છપાવવામાં જતી મહેનત લીધી તેમનો એકસાન પણ જુલો શકાય નહીં. તેથી આ રથજે બધા સાહેબોનો ખરા દિલથી એકસાન માની કુરા કરું છું કે અલ્લાહ કરીમ એમને એમની બત્રાઈનો બંને જહાનમાં નેક બદલો આપે. વળી અલમદાયાદથી પ્રગટ થતાં “દોન” અખબારના અધીપતી અને માલિક મીયાં નિઝામુદ્દીન કુરેશી સાહેબનો પણ એકસાન માનું છું કે તેમણે આ રિસાલાને પોતાના અખબારમાં પ્રગટ કરી વાંચકોને તેના મરસુમથી ગણીતા કર્યા, અલ્લાહ “દોન” અખબારની તરકકી કરે આમીન.

રહેવાશી ડાલેઝ (સુરત) { ફરજાગો,
ગરીબ ફકીર, મોહમ્મદ આબિદ મીયાં
બિન હખીયુલ્લાહ ઉર્ફ બહામીયાં
હાલ લેડીરમીય નાટાલ આફ્રિકા } ઉસમાની અદલો અનલો.

અમદાવાદ પાનકેરને નાકે મનહર પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં
માતીલાલ ગજુપતરામે છાપી.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

「ગજરાતી કોપીરાઈટ વિભાગ」

અનુક્રમક ૧૩૪૪૪ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ બી (૩૩૪)

વિષય ધૃત:૫૨

૧૩ ૧૪૯

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

અદરદુખ

“લા ઇકરાહા ફિદીન કદ નબંયનર રશદો મિનલ ગયે”
એટલે “મત્રદબમાં કંઈ જબરદસ્તી નથી, ત્રીધો માર્ગ શુભગ-
હીથી જુદો ઝાઢિર થઈ ગયો છે.”

“બિસ્મિલ્લા હિરંહમાનિરહીમ.”

અલ્લાહુરમા સદલે અલા નયદેના મુહમ્મદીં વ વ અલા
આલે મયદેના મુહમ્મદીં વ વ બારેક વ નલ્લમ.

જલ્લે જલાલહુ

વો શીરી નામ હે અલ્લાહકા જબ હમ ઇરકો લેતે હે,
ચિપક જાતી હે તાફકો ઝખાં અલ્લાહી અલ્લાહ હે,
અયાં અલ્લાહી અલ્લાહ હે નિહાં અલ્લાહી અલ્લાહ હે,
યહાં અલ્લાહી અલ્લાહ હે વહાં અલ્લાહી અલ્લાહ હે,
કરો અલ્લાહી અલ્લાહ દમબદમ અલ્લાહ ખુશ હોગા,
વહાં રેહમત બરસતી હે જહાં અલ્લાહી અલ્લાહ હે,
શુજતી હે શકાહત પંજગાના ઉસ્કી મસ્જિદસે,
ન આએ ગર યકી મુન લો અઝાં અલ્લાહી અલ્લાહ હે,

અલેક્ષ જડ, લાભ શાળે, હે સમર, તસ્લીહ શુલ, સર મ્હ,

ચે સારા શુલસિતાં કા શુલસિતાં અદલાહી અદલાહ હે.

મહાદાહો અલયહે વ સહમ.

ધંત્રે બુએ મુસ્તફા હર શુલસે મેહકા શાખ શાખ,
પઠ રહીહે' બુલબુલે' એહમદકા કદમા શાખ શાખ,
કુટતી કલીયાં હે' પઠકર કુલ હુવલહાલો અહંદ,
બજ રહા હે બાગમે' અહમદકા ઠંકા શાખ શાખ,
બસ ગઈ બુએ મુહમ્મદ ચાર સ શુલઝારમે',
નૂરે એહમદ ગુન્ચવો શુલ બનકે કુટા શાખ શાખ,
બાગમે' ઝિકરે જમાલે એહમદીચે હે નિહાલ.
ખોશા ખોશા, ગુન્ચા ગુન્ચા, પત્તા પત્તા. શાખ શાખ,
કયું ન હો શાદીસે હરએક નળે શુદ્ધન બાગબાગ.
બસ ગયા હર શુલમે' યસરખકા રંગીલા શાખ શાખ,
જિસ્કા કાયલ છુટા છુટા, જિસ્કા શેદા કુલ કુલ,
જિસ્કા આશિક પત્તા પત્તા, જિસ્કી શેદા શાખ શાખ.

બધી તારીકને લાયક તે ખુદાએ પાક છે, જે માબાપ કરતાં વધારે દયાળુ અને કર્મલ કબલ ને બક્ષીસ વાળો છે. તે ખુદાવંદ પાક સારા નહાના ઉપર વરસાદ વરસાવે છે, અને કાશિર તથા મુસલમાનો ઉપર સમાન રીતે સુર્યનો ઉદય કરે છે ને ચંદ્રમા પ્રકાશિત કરે છે. એ ખુદાની રેહમતનું વહેણુ દરેક વખતે બહી છે. એ પવિત્ર બતની કૃપાનો મહાસાગર રાત દિવસ વહે છે. એક રજકણથી માંડીને સુર્ય સુધીને તેણેજ પ્રકાશ આપ્યો છે ને દરેક વસ્તુને તેણે અસ્તિત્વનો પોશાક આપ્યો છે. તેની બક્ષિસની નિશાની જમીનથી આકાશ સુધી આખા જગતમાં ફેલાઈ રહી છે અને દરેક રજકણ તેના ખુદાપણાથી લાભ મેળવે છે.

સુખહાનદલાહ ! ખુદાની નેઅમતો ગણી શકવાની કોની તાકાત છે અને કોની હિંમત છે કે તેનો શુમાર કરી શકે ? શરીરની એક એક રજકણ તેની અતિ પવિત્ર જાતનો મોટો ઉપકાર છે. ને શરીરના બધા રૂંવાટા તેની મોટી બક્ષિશ છે.

હવે એવી રીતે ખુદાના ઉપકાર એટલા બધા છે કે તેને કોઈ ગણી શકતું નથી તેની સાથેજ પવિત્ર ખુદાનો એ પણ મોટો ઉપકાર છે કે તેણે પોતાના ખંદાઓને સીધે રસ્તે ચાલવા માટે નળીઓ અને રસુલોનો સમુદાય પેદા કર્યો અને તેમને ખાસ ખાસ દેશ અને અમુક અમુક કોમને સુધારવા માટે નક્કી કર્યા. સુખહાનદલાહ ! કોઈને એક ખાસપણથી આબરૂ બખ્શી તો બીજાને કોઈ ખાસ ધનામથી ઇજાજત આપી. અને એવી રીતે ફક્ત મોબુદાત ખુલાસાએ કાયનાત હઝરત મોહંમદ મુસ્તફા (સન્ન) ને આખા જગતની હિદાયત ને બધી દુનીઆને સીધા રસ્તા ઉપર લાવવાનું ભારે કામ સોંપ્યું અને આપને એ બધા સદગુણોને પવિત્ર ટેવોના સમુદાય બનાવ્યા. એજ કારણથી અમારા હાદી, અમારા પેન્ધા આપને કહેવામાં આવે છે.

સુખહાનદલાહ ! જેવી રીતે ચંદ્રમા સૂર્યથી પ્રકાશિત થાય છે એવીજ રીતે બધા નળીઓ ખુદાના નુરથી પ્રકાશિત થઈને જગતને પ્રકાશ અને નુર પહોંચાડે છે અને જેવી રીતે બીજાના ચંદ્રમાની ધીમે ધીમે વૃદ્ધિ થઈને પૂર્ણિમાનો ચંદ્ર થાય છે એવીજ રીતે ખુદા પોતાની પવિત્ર શરીરજાતને સમયાનુસાર પોતાના પેગંબરોની મારફત દુન્યામાં બહોર કરતો રહ્યા છે તે અહીં સુમ્ની કે આખર ઝમાનાના પેગંબર હઝરત મોહંમદ મુસ્તફા (સન્ન) ની પવિત્ર જાતથી એ બીજાને ચંદ્રમા પૂર્ણ ચંદ્ર થયો.

જગતના ઇતિહાસનાં પાનાં ફેરવી જોયાથી જણાય છે કે દુન્યામાં કોઈ પણ માણસ આપણા હઝરત પેગંબર સલ્વની ઉત્તમ

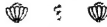
[illegible]

પદવીને પહોંચી શક્યો નથી. જગતના બધા પ્રખ્યાત માણસોની હાલત જુઓ તો જણાશે કે આપણા પેશાંબર સલોમાં જે યુગીઓ ભરેલી છે તે બધી યુગીઓ કોઈ પણ એક વ્યક્તિમાં જણાશે નહિ. દાખલા તરીકે જગતમાં જો કોઈ મોટો ડોક્ટર કે પ્રીલોસોફર થયો છે તો તેનામાં માણસાઈ ગુણમાં ન્યુનતા જણાય છે, જો કોઈ માણસ સુભાષક ને વક્તા છે તો તે કાયદા કાનુનનો જાણકાર નથી, જો કાયદાખાજ છે તો રણક્ષેત્રમાં વીર લડેલો નથી, જો બહાદુર છે, તો સુભાષક વક્તા નથી. મતલબ કે જો કોઈ એક ગુણમાં પુરો છે તો બીજામાં અધુરો અથવા ખાલી છે, પણ સુખાનંદલાહ! હંઝરતની પાક ઝાતમાં બધા સર્વ ગુણો એકત્ર થયેલા છે. ખુદાની કુદરત તો જુઓ કે આપ તદન અલણ હોવા છતાં એવાતો જબરા વિદ્વાન છે કે એટલી વિદ્યા તો કોઈમાં નથી. એમના કાયદા કાનુન એવા તો ખરા છે કે દરેક સમયે દરેક કોમને અનુકુળ પડે છે. પોતે એવાતો સુભાષક વક્તા છે કે જેઓને સુભાષકપણોને દાંવા હતો તેવા બધા એમની આગળ પોતાનો દાંવો હારી બેઠા છે અને આજસુધી પણ કોઈને એમનો મુકાબલો કરવાની શક્તિ આવી નથી. આપ મહાન દયાળુ ને સુવિનયનો મહાસાગર છે અને જરૂર પ્રસંગે શત્રુઓમાં મહાન વીર નર ને બહાદુર સિપાહી છે. અર્થાત આપના સદગુણોની કાંઈ સીમા નથી. જે સદગુણ યોગો તે આપની જાતમાં સંપૂર્ણતાએ પોહોંચેલો જોશે. હે ખુદા તારા આ ઉપકારના કુરબાન ને તારી આ અસીમ ને અમતોના સદેકે કે તે તારી દયાથી હંઝરત મોહંમદ મુસ્તશ (સ૦ અ૦) ને અમારા પૈંથા અને લોમીઆ બનાવીને મોકલ્યા, જેમની વિદ્યા અને હિકમતોએ અમને શુમરાહીનાં ઘાટોમાંથી કાઢીને હિદાયતની ઉચ્ચ સ્થિતિએ પોહોંચાડી દીધા. સુખાનંદલાહ! અમને એવી કેળવણી આપી જેથી આત્મિક જીવંતર પામ્યા અને એવી હિકમત

બતાવી કે વિશ્વના ડોક્ટરો આશ્ચર્યચકિત થયા અને કૃપા તથા જવાંમહી પછી એવી કે જેની જોડ જગતમાં ન મળે. સુખકાન-
દલાહ કે તે નુરી અને જગદયાત્રી નથી આ જગતમાં પ્રકાશિત
થયો. મનમાં એવો ઉમળકો આવે છે કે એના ઉપર સો સો
જીવથી કુરબાન થઈ જાઉં.

લકખ પાયા હે એહમદને સહી નખીયોંમે રેહમતકા,
ઉન્હે નુરી લકખ રહમત મુબારિક હો મુબારિક હો;
મિસલ સુરજ કે હે રોશન વો ખાતે પાક સરવરકી,
ઉન્હે શમસુદ્દુહા હોના મુબારિક હો મુબારિક હો,
અંધેરા શિકો બિદઅતકા હુવા કાકુર દુનીયાસે,
ઉન્હે બદરુદ્દુહા હોના મુબારિક હો મુબારિક હો,
જહાલત આર અલાલતકે મિટાયા આને વાહેદમે,
ઉન્હે નુરુલ હુદા હોના મુબારિક હો મુબારિક હો,
સલાતીને જાકો કયા શે ઇમામે અંગીયા ઠેરે,
ઉન્હે કેહફલ વરા હોના મુબારિક હો મુબારિક હો,
તરપતા હે ચે દિલ “આબિદ”કા શોકે વસ્તે તાહામે.
ઉન્હે બે પદોં આબના મુબારિક હો મુબારિક હો

ગુનેહગાર બંદો અને ખુદાની દરગાહથી રહમતનો આહવાન
ફકીર મહમદ આબીદમીયાં બીન મોલાના આરિક સુપ્રી હબી-
બુલ્લા ઉફે બઠામીયાં ઉસ્માની નકશબંદી મુજદદી સનઅલુવાળા
સાહેબાની સેવામાં નિવેદન કરેછે કે હાલમાં જગતમાં કુરઆને પાક
ખુદાનો કલામ છે તે વિષે નેહરત પેગંબર સલ૦ સાચા પેગંબર
છે એ વિષે તથા ધાર્મિક મામલામાં એક તાફાન ઊઠ્યું છે.
કેટલાક બે અદબ એવા એવા નહરે પડે છે કે પાતાની દોઢ
ઘંટની જુદી મસજીદ બનાવીને અને પોતાના ઘડી કાઢેલા વિચારો
ઉપર ગર્વ કરે છે, પોતેતો ખોટો રસ્તો ચડી ગયા છેજ પણ જે
ખરા રસ્તા ઉપર દ્રઢ છે તેમને મેણાં મારે છે. હિંદુઓ મૂર્તિ-

સુદામનું જીવન અને સુદામનું જીવન

પૂજક હોઈને બીજાને ગણતાજ નથી, આર્યસમાજ નિયોગ જેવા નાપાક કાયદાને અનુસરે છે, છતાં જરા શરમાતા નથી. ખ્રિસ્તીઓ ઇસુખ્રિસ્તની પુદાઈને માનીને બહેકી બંધ છે અર્થાત એ બધી બાબતો અફસોસ લાયક છે.

પુદા બચાવે, જ્યારથી આર્યસમાજમાંથી માથું ઉઠકયું છે ત્યારથી હિંદુ અને મુસલમાનોમાં સેંકડો વરસથી જે સંપડેલો તે ધૂળધાણી કરી નાખ્યો છે. પોતાની જાતના હિંદુઓ સાથે પણ એમની નવાઈ જેવી વર્તણૂંક છે, ધર્મોધપણું અને જૂઠ એમના મગજમાં ભરાઈ બેઠા છે. સત્ય જેવાની આખો નથી ને સત્ય સાંભળવાના કાન નથી. એ લોકો અસત્ય લાપણું અને તોહમતો મૂકતાં ડરતા નથી. સ્વયંસ્વયં ઇસ્લામના સત્ય દીવાને ફૂંકે મારી મારીને ચોલવવા પ્રયાસ કરે છે, જે કે સદા ખરો જવાબ સાંભળીને નિરૂત્તર થઈ બંધ છે છતાં ધર્મોધપણથી જરાપણુ શરમાતા નથી.

તેથી આ ફકીર શુનેહગાર કેટલીક દલીલો સત્ય ઇસ્લામ સંબંધી આ બદરૂદુબ નામના પુસ્તકમાં લખી હજરત રસુલે પુદા સલ્વાની રૂહને અને બધા મોમીન સ્ત્રી પુરુષોની અરવાહને સવાબ મળે એ નૈયતથી ને જે નાશવંત જગતમાં મુસાફરોની પેઠે જીવતર ગાળે છે તેમને નફા પહોંચાડવાની ગરજથી છપાવી આપવાનો ઠરાવ કર્યો છે.

મારી આ કોશીશને પુદા કબુલ કરીને તેને પોતાની જાત માટે ઠરાવે ને આ શુનેહગાર લેખકને તથા બધા મુસલમાન ને મોમીન સ્ત્રી પુરુષોને ફાયદો બખશે ને તે પવિત્ર જાત અમારા બધાના અપરાધો ક્ષમા કરીને આ કેદખાનામાંથી હિમાનની સાથે ઉઠાવી લે ને કબર તથા ક્રિયામતના અજાબથી બચાવે અને અમારા નાના મોટા શુનાહો તે પોતાની દયાથી ક્ષમા કરે ને જ્યાં સુધી જગતમાં રહીએ ત્યાં સુધી સદ્ગત કરવાની શક્તિ ને પ્રેરણા આપે ને આખિરતમાં પોતાના પવિત્ર દીવાર દેખાડે.

હઝરત રસુલે ખુદાના વાસ્તાથી આ અરઝ કબુલ થાય.

આર્યો એ પ્રમાણે કહે છે કે નબીઓની ઝરૂર શી છે ? આપ અરબમાં કેમ નબી થયા ? આપ છેલ્લા નબી છે તેની શી સાબીતી છે ? આપ મક્કામાં કેમ જન્મ્યા ? એ શી રીતે બાણી શકાય કે આપ આયા નબી છે ? અને પાક કુરાન ખુદાની વાણી છે એ શી રીતે બાણી શકાય ? એ સવાલોના માકુલ જવાબ નીચે પ્રમાણે છે.

અલ્લાહ બસ અલ્લાહ બસ અલ્લાહ બસ.

હઝરતના જન્મ વખતે જગતની હાલત.

જે વખતે આપ પેદા થયા તે વખતે આખી દુન્યામાં કુદ્દ ને શીક'નું બળ હતું ને ગુમરાહી ને નવા નવા રીતરીવાજોનાં વાદળોથી દુન્યા ઘેરાયેલી હતી. ઇરાનમાં, હિંદુસ્તાનમાં અરબ અને દુન્યાના અધા દેશોમાં અગ્નિપૂજ, મૂર્તિપૂજ, પિતા ગુરને પવિત્ર આત્માની પૂજ, તારાની પૂજ, સૂર્યપૂજ ને નિરર્થક વસ્તુઓની પૂજ ફેલાઈ રહી હતી. ખરી એકતાનું નામ પણ ન હતું ખ્રીસ્તી-ઓ જો કે એકલે કિતાબ હતા છતાં નહિ ત્રણમાં ને નહિ તેરમાં એવા હતા. હિંદુસ્તાન કે જેને આર્ય લોકો પવિત્ર વેદનું મૂળ-સ્થાન ને વતન માને છે ત્યાં પણ કુદ્દ ને ગુમરાહીનું જોર હતું વેદે કુદ્દ ને મૂર્તિપૂજ વિના બીજું કંઈ પણ જગતને શીખવ્યું નથી. રાસકુમારીથી લઈને હિમાલય સુધી કુદ્દ શિક', ગુમરાહી ને નવીનવી રીતોનો દરીઓ જોરપર હતો, જગતના અધા ધર્મો બગડી ચુક્યા હતા. ખુશ્કી ને તરીમાં ફસાદ નજરે પડતા હતા. લોકોનાં કર્તવ્યો તબાહ અને એમનાં કૃત્યોના રોજમેળ કાળા થઈ ચુક્યા હતા. જેવી રીતે ખુદા ફરમાવે છે કે:- “ ખુશ્કી પણ બગડી ચુકી હતી ને તરી પણ બગડી ચુકી હતી. લોકોનાં ગંદાં ને નહારાં

આચરણોના કારણથી, કુરૂ, શિક્ક, શુમરાહી, નવી નવી વાતો
ને અસત્યના બળવત્તર ચલાણુથી.”

નળીની આવશ્યકતા.

હવે જુઓ ને વિચારપૂર્વક તપાસ કરો કે એવો સમય કે
જેમાં આખી દુન્યાનાં રીતભાત ને માન્યતા બગડેલાં હોય, બધી
દુન્યામાં અંધારું ફેલાઈ રહ્યું હોય, ખરી વહદત-એકતાનું નામ
પણ ન હોય, એક પણ ખરો ખુદા પૂજક ન હોય તો શું એક
સુધારક ને નવી વાતને ફેલાવનારની અગત્ય નથી? જો અમીન
અતિશય સુકાઈ ગયા પછી ખુદાની મહેરબાનીથી દયાના
વરસાદની આશા હોય છે ને સખત દુકાળ પછી ખુદા પોતાની
કૃપાથી સુકાળ કરે છે, તો એ કુદરતી કાયદા પ્રમાણે કોઈ
માણસ એક સેંકડ માટે પણ ના પાડશે નહિ કે સંપૂર્ણ
અંધકાર, શુમરાહી ને અતંકરણોના સુકાઈ ગયા પછી
ખુદાની તરફથી શીખામણનો પ્રકાશ ને ભલાઈની વૃદ્ધિની પણ
આશા રાખવી જોઈએ.

જ્યારે આપના વખતમાં જગતમાં અંધકાર, શુમરાહી ને
અજ્ઞાનતાનું એટલું બધું બળ હતું કે જેને સુધારવા માટે
દુન્યાના કોઈ માણસની આશા રાખી શકાતી ન હતી એવા
સમયમાં જે માણસે તદ્દન અભણ છતાં જગતની ભલાઈ અને
બોધનું બીડું ઝડપ્યું ને અરબ અને બધી દુન્યાનું ફાંતર કરી
લીધું. હવે કહો કે એ ખુદાની તરફથી ભલાઈ કરનારને ખરા
રીક્ષારમર ને સાચા નળી નથી તો કાણ છે?

સાંભળો! હઝરત રસુલે ખુદા સલૅ સાચા નળી હતા જેમણે
ઉથલપાથલના ને નાસ્તિકપણાના સમયમાં જન્મીને જગતને
નાશના વમળમાંથી બચાવી લીધું ને કુરૂ ને નવાનવા રીતરીવાજના
ખાડામાં ડુબેલ લોકોને મુકિતના કિનારા ઉપર પહોંચાડ્યા,
જગતમાં સદ્ગુપદેશનો પ્રકાશ ફેલાવ્યો ને નહારી વાતોના અંધકારને

સાચા જીવન માટે જીવનના સર્વ ભાગોનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

મટાડયો, મૃત જગતને પાછું જીવન આપ્યું ને આખા જગતમાં સદુપદેશનો આત્મા કુંક્રી લોકોને ગુમરાહીની કબરો માંથી કાઢ્યા, દરેક સંપ્રદાયની જોડી માન્યતાઓને સુધારી છેક અવનતિ ઉપર પહોંચેલા લોકોને ઉન્નતિના શિખર ઉપર પોંદોંચાડ્યા. સત્ય સૂર્યનો પ્રકાશ જગતમાં ફેલાવ્યો ને સંપૂર્ણ સુધારો ફેલાવ્યો.

હઝરત રસુલે ખુદા (સ.અ.) અરખસ્તાનમાં કેમ જન્મ્યા?

ખુદાની સંપૂર્ણ હિકમત તો જુવો કે તેણે આખર ઝમાનાના નખીને એવા દેશમાં સ્થાપ્યા કે જ્યાં દરેક સંપ્રદાયના લોકોની વસ્તી હતી. અર્થાત કોઈ એવો જુદો સંપ્રદાય ન હતો જેના અનુયાયીઓ તે વખતે અરખસ્તાનમાં ન હોય. મુશ્નિક લોકો ત્યાં હતા, જેમણે સેંકડો મુર્તિઓને ખુદાનો ભાગીદાર ઠરાવી હતી. પારસીઓ ત્યાં હતા જે બે ખુદા (એક ભલાઈનો ને એક ખુરાઈનો) ને માનતા હતા. અશિ પુજક, તારા પુજક, સૂર્યપુજક, ચંદ્રપુજક, અર્થાત દરેક પ્રકારની જોડી ચીજોને પુજનારા ત્યાં હતા. ચહુદીઓ ત્યાં આવી રહ્યા હતા જે દુષ્ટ અંતરમાં પ્રખ્યાત ને ઘણીજ નહારી માન્યતાઓ ધરાવનારા હતા. ખ્રિસ્તીઓ ત્યાં હતા જેઓ પિતા પુત્ર ને પવિત્ર આત્માને માનનારા ને બાધા માનતાને માનનારા ને સુકૃત્યોને મિથ્યા માનતા હતા. જગતને માનનારા (નેચરને માનનારા), સોફિસ્ટાઇ, ફિલાસોફર, આત્મા ને દ્રવ્યને અનાદિ માનનારા આર્ય લોકોના ભાઈ, પુનર્જન્મ માનનારા અર્થાત દરેક પ્રકારની જોડી માન્યતા વાળા લોકોને ખુદાએ ખેંચી લાવીને અરખસ્તાનમાં એકઠા કર્યા હતા કે જેથી કિયામત સુધી એવો જોડો સંપ્રદાય કોઈ બાકી ન રહી જાય જેને પેગંબર સાહેબે જુદો ન ઠરાવ્યો હોય ને બધી દુન્યાને પુરી દલીલ પહોંચાડી દેવામાં આવે. આ કારણથીજ આપ સૈયદુદ્દમુરસલીન

અંતિમ નથી કહેવાય છે અને તેમના પધારવાનું અસલ કારણ આજ હવે. આપના નિયામક તરીકે પધારવાનો આ અદ્ભુત ચમત્કાર છે જે ખુદાની તરફથી બહાર થયો છે એમ સમજવું જોઈએ. દરેક પ્રકારના અસત્યને માનનારા લોકોને એક સ્થળે એકઠા કરવા ને ખુદિ કબુલ કરે એમ દલીલોની સાથે તે સંપ્રદાયની બહાર રીતે વિરુદ્ધતા કરીને દરેક સંપ્રદાયને ચુપ કરી દેઈ ડરાવવો એ ખુદાના પાકા ધરાદા વિના થઈ શકતું નથી. ને જેટલા નથી તથા રસુલ થયા છે તે દરેકને એકાદ જુઠા સંપ્રદાયની સાથે મુકાબલો કરવો પડ્યો છે. દાખલા માટે મહાન રસુલોના બનાવ તરફ દ્રષ્ટિ કરો તો હઝરત નૂહ (અ. સ.) અને હઝરત ઇબ્રાહીમ (અ. સ.) ને ફક્ત મુર્તિપુજક અને મુશ્રીકોનો મુકાબલો કરવો પડ્યો છે. હઝરત મુસા (અ. સ.) ને ફીરઓનની સાથે મુકાબલો કરવો પડ્યો છે જે દેહરીયા મતનો હતો. હઝરત ઇસા (અ. સ.) ને ફક્ત શીલસુરી સ્વભાવવાળા યહૂદીઓની સાથે મુકાબલો કરવો પડ્યો છે. પણ આ અંતિમ રમુલ (સ. અ.) ને કોઈ ખાસ સંપ્રદાય સાથે મુકાબલો કરવો પડ્યો નથી બલકે આપના સમયમાં એવા જુઠા સંપ્રદાયનો દરિયો બાણે પુરા જોશમાં હતો ને ખોટી માન્યતા ને દુર્ગુણોની હદ આવી ગઈ હતી કે જેથી વધારે હોઈ શકેજ નહિ. કારણ એથી વધારે શું હોઈ શકે કે નહારાં કામો બલિચાર, દાડ પીવા વગેરે કામ માટે આ લોકો ગર્વ કરતા હતા.

આપની ખતમે નબુવતની સાખીતી.

આપને બધા જુઠા ધર્મો રદ કરાવીને તે બધા ખોટી માન્યતાવાળા લોકોનો મુકાબલો કરીને સત્ય આખા જગત માટે સાળીત કરી દેખાડવું પડ્યું તેથી જો રીફોર્મરનો દરજ્જો ને મરતબો તેણે કરેલા સુધારા પર આધાર રાખે છે એ સત્ય હોય તો જેટલી

સુધારણા આપે જુદા ધર્મોની ને નઠારાં કામોની કરી છે તેથી વધારે કોઈએ કરી નથી. એવો કોઈ સુધારક થયોએ નથી ને થઈ શકતો પણ નથી. એ ઉપરથી એમની નબળવત ને રીસાલતનો દરજો સમજી લો.

તેથી ખોટા સંપ્રદાયો ને દુર્ગુણોની જેટલી સુધારણા આપે કરી છે તેવી બીજાથી થવી અશક્ય છે બદકે એમનાથીજ થાય એમ નહીં છે તો ખાતરીથી જાણી લોકે આપ અંતિમ પેગંબર ને જગતને માટે કૃપા રૂપ છે. આ આશ્ચર્યમાં તે વખતે વધારો થાય છે અને હઝરતની સંપૂર્ણતા ને ઉત્તમતાનો સિદ્ધે અંતઃ કરણ ઉપર મજબુત બેસે છે જ્યારે આ વાતનો વિચાર આવે છે કે જગતની સુધારણા એક એવા મહાન પુરૂષના હાથે થઈ છે જે કોઈ પણ નિશાળમાં બેસી એક અક્ષર પણ શીખ્યો નથી, પાઠમાં લેખણ કરી પણ ઝાલી નથી, કોઈ ગુરૂની પાસે ક્ષણ પણ બેઠો નથી બદકે આખી ઉમર સુધી લખવા વાંચવાથી દુર રહ્યા છે અને જગતમાં કોઈ માણસ એવો નથી જે આપ ભણેલા હતા એવું સાબિત કરી આપે.

મેં ઘણી વખત વિચાર કર્યો છે કે બધા રસુલોના સરદાર અને અંતિમ નબી હોવા છતાં અરબ જેવા અબાહ્યા મુલકમાં કેમ પેદા થયા જે રેતાળ ને સુકો ઉજડ છે અને એક બયાબાન છે? એમાં ખુદાની શી હીકમત હતી? પોતે શા માટે હિન્દુસ્તાન, તુર્કસ્તાન કે યુરોપમાં પેદા થયા નહિં ?

પણ જ્યારે એ બાબત ઉપર લક્ષ આપ્યું કે અરબ જેવા ખુદી લાગણીના, કઠોર, ગર્વિષ્ઠ અને લડાયક મુલકનાં એક માણસ નબીપણનો દાવો કરીને વિજયી થાય (કે જ્યાં ઇસાઈઓ અને યહુદીઓનું કાંઈ આદ્યું ન હતું) ને તેમના નઠારા સ્વભાવને સુધારી દે, તથા હઝારો વરસથી માંહોમાંહો ચાલતી આવેલી લડાઈઓને એકદમ મટાડી દે એજ એના સાચા નબી હોવાનો

પુરાવો છે. ખાસ કરીને અરબસ્તાનમાં એ સમયે માંહેા માંહેની લડાઇઓ અને દુશુણી તે ઈ દહને પહોંચી ગયા હતા, તેથી દરેક પ્રકારના ખોટા સંપ્રદાય ખાતનારા ને જુઠા વિચારોવાળા લોકો ત્યાં એકઠા થયા હતા અને અરબસ્તાન કુદરતની બીજ બખ્શીશોથી કમનસીબ છે એ વાત ઉપર ઉંડો વિચાર કર્યો તો મને તો આપના પેદા થવા માટે અરબસ્તાન વીના બીજ કોઈ જગાં યોગ્ય દેખાઈ નહિ.

કિસ કદ્રકે લાયક થા બિયાબાને અરબ,
સર સખ્ઝ હુવા હુઈ જો બઅસત તેરી.

અદલાહો અકબર ! બધા હકીમોમાં ઉત્તમ હકીમતવાળો મુહાજ છે, તે દરેક બાબતનો એવો સારો બંદોબસ્ત કરે છે કે એથી ઉત્તમ બંદોબસ્ત કોઈ કરી શકતું નથી.

આપ મક્કામાં કેમ પેદા થયા ?

મક્કા પૃથ્વીનું મધ્ય બિંદુ છે એમ જાહેર રીતે પ્રખ્યાત છે. પૃથ્વી બનાવવાનું ને તેને વિસ્તીર્ણ કરવાનું કામ અહીંથીજ શરૂ થયું છે. વંળી સાધારણ રીતે જોઈએ તો પણ જુની દુન્યાનું તે મધ્યબિંદુ છે. પૂર્વમાં એશીઆ, ઉત્તરમાં યુરોપ ને એની પશ્ચિમમાં આફ્રિકા છે.

પરંતુ બીજી રીતે જોઈએ તો પણ મક્કા પૃથ્વીનું મધ્યબિંદુ સાબીત થઈ શકે છે. માના પેટમાં બાબક ડુંડીથી પોષણ પામે છે તેવીજ રીતે બધી દુન્યાનું આત્મિક પોષણ મક્કાથીજ થાય છે જેમાં ખાતિમુન્નબીઈન મુહમ્મદ મુસ્તફા (સ. અ.) પેદા થયા, જેથી આખી દુન્યામાં સત્ય આત્મિક કેળવણીની દૂધરૂપી નદી નીકળી. એ રીતે પણ મક્કા જગતનું મધ્યબિંદુ છે અને બનાવને અનુસરે છે, એજ કારણથી મક્કાનું નામ 'વસ્તીઓની મા' છે કે જેવી રીતે બાબક માના સ્તનમાંથી દૂધ પીને મોટું

થાય છે તેમ આ વસ્તીઓની મા થી આત્મિક કેળવણીની દ્રષ્ટી રૂપી નહીં નીકળી જેથી બધું જગત પરવરશ પામે છે.

શું ટીબેટમાં જગતમાન્ય પુસ્તક ઉતરી શકે છે ?

આર્યલોકો દુન્યાનો આરંભ ટીબેટમાં બતાવે છે અને અનાદિ કાળથી વેદ અહીં ઉતર્યા છે એમ કહે છે. કોઈ માણસના સમજવામાં આવતું નથી કે ટીબેટને દુન્યાના બીજા દેશો ઉપર શા કારણથી આ માન આપવામાં આવે છે. ટીબેટ જગતનું મધ્ય બિંદુ નથી, જો એશીઆનું મધ્ય બિંદુ હોય તો હોય. ખુદાનો આલમગીર બોધ એવા દેશમાં ઉતરતો નથી જેને જગતમાં ખાસ કોઈ પ્રકારની વિશેષતા ન હોય. એશીઆઈ તુર્કસ્તાનમાં સંખ્યાબંધ નળીઓ થઈ ગયા છે, આકાશી પુસ્તકો ઘણા ખરા ત્યાંજ ઉતર્યા છે, કુરઆનશરીફ પણ તેની પાસેજ ઉતર્યું. એનું કારણ એ છે કે એશીઆઈ તુર્કસ્તાનને અરબસ્તાન બુની દુન્યાના મધ્ય બિંદુ છે અને મધ્ય બિંદુથીજ શિખામણનાં કિન્હા બધી જગ્યાએ ફેલાવી શકાય છે. પણ ટીબેટમાં આ વિશેષતા નથી. તે યુરોપ ને આફ્રિકાથી ઘણીજ દૂર છે પણ અરબ તે એશીઆઈ તુર્કસ્તાન આફ્રિકા એશીઆને યુરોપ ત્રણે ખંડોનું મધ્ય બિંદુ છે ને ત્યાંથી દરેક તરફ બોધ રૂપી વહેણ ખરાખર જારી થઈ શકે છે. આર્ય લોકોના માનવા પ્રમાણે વેદ ટીબેટમાં ઉતર્યા છે એજ કારણથી તેનો બોધ બધા જગતમાં ફેલાવા પાર્યો નહિં. અંગ્રેજી રાજ્યની પહેલાં વેદનું એકે પુસ્તક કાશી કે હિંદુસ્તાનના એકાદ શહેર વિના દુન્યાના કોઈ પણ ભાગમાં હોય એમ સાબીત થઈ શકતું નથી. જ્યારથી દુન્યા પેદા થઈ ત્યારથી કોઈ માણસ સાબીત કરી શક્યો નથી કે યુરોપ આફ્રિકા કે એશીઆના કોઈ ભાગે કે અરબસ્તાને કે એશીઆઈ તુર્કસ્તાને પેદનું માં પણ જોયું હોય.

વેદ બધી દુન્યા માટે ઊતર્યા નથી.

આર્ય લોકો દાવો કરે છે કે વેદ આખા જગત માટે ઉતર્યા છે

આવીજ ગપ તે જગતની ઉમર માટે પણ હાંકે છે. તે જગતની ઉત્પત્તિ બે અબજ વરસની બતાવે છે. બે અબજ તો શું પણ બે તેઓ શાખ વરસ બતાવે તો પણ અમે માનવા તૈયાર છીએ. પણ મહેરબાની કરીને બે અબજ વરસનો વિગતવાર ઇતિહાસ તો બતાવી શકે ? નાહક ગપો હાંકવાથી શો લાભ ? ઘણી અફસોસની વાત છે કે ઐતિહાસિક પુરાવો તો એક લાખ વરસનો પણ આપતા નથી ને જગતની ઉત્પત્તિ બે અબજ વરસની ડરાવે છે. મુસલમાનો ને બીજા આકાશી પુસ્તકના અનુયાયીઓ જેટલી ઉમર બતાવે છે તેટલા સમયની ઐતિહાસિક હલીલો પણ રજૂ કરે છે. આજથી લઇને હજરત આદમ સુધીની વંશાવળી

બતાવી શકે છે ને તે માટે અમે અમારા પેગંબર સાહેબની વંશાવળી બેવા માટે બલામણુ કરીએ છીએ. આર્યો એવી કષ્ટ વંશાવળી બતાવે છે કે જે અગ્નિ ને વાયુ સુધી પહોંચતી હોય? જરા મહેરબાની કરીને બતાવે.

નવાઇની વાત છે કે આર્ય લોકોના દાવા તો આવા મોટા છે ને સાબીતી ધુળ પણ નથી. જુઓ એ કેવી ગપ છે કે વેદને ઉતરે બે અબજ વરસ થયાં ને બધી દુન્યાની વિદ્યા કારીગરી વેદમાં ઉત્પન્ન થઈ. વેદ તો જગતના કોઈ દેશમાં જડતા નથી અને વિદ્યા કારીગરી તો વેદમાંથી જન્મ પામી છે. એવીજ ગપો આર્યોની છે કે તેઓ વેદમાંથી આગગાડી, વહાણ, તાર વગેરે નીકળ્યાનું બતાવે છે બે વેદમાં આ વસ્તુનું વર્ણન હોત તો બે અબજ વરસથી આગગાડી ને તાર વગેરે અસ્તિત્વમાં આવી આમ ગુમ થઈ જાય અ અશક્ય છે ને અંગ્રેજોના સમય વિના બીજા મુલકમાં તેનું વળુદ પણ ન મળે ?

અમે વેદમાંથી આગગાડી તથા વહાણ વગેરે નીકળ્યાની વાતને કબુલ કરવાને તઈયાર છીએ પણ બે તેની કંઈ સાબીતી હોય અને વેદની ટીકા, ભાષ્ય જે પુરાના સમયમાં લખાઈ હોય તેમાં તેની હકીકત હોય, દુન્યાના કોઈબી દેશમાં તેની એંધાણી જડતી હોય; પણ એવું કોઈપણ ન છતાં ફક્ત દયાનંદના કહેવા ઉપર ધર્માન લાવવાનું તો આર્યસમાજીઓને મુબારક થાય.

બરી હકીકત એ છે કે વેદ ફક્ત જંદ અવસ્તાના ખ્યાલ છે જે વ્યાસ મુનિએ પોતાના ઉસ્તાદ જમદગ્નીથી સાંભળીને લખ્યા છે. વેદ આકાશી પુસ્તકે પણ નથી ને જગતના આરંભમાં ઉતર્યા પણ નથી. વેદ ઉપર સંખ્યાબંધ કર્તાઓનાં નામ લખ્યાં છે તેથી સાબીત થાય છે કે વ્યાસ પણ તેના કર્તા નથી પણ ફક્ત સંગ્રહ કરનાર છે, આર્યો કહે છે કે જેમનાં નામ માત્ર ઉપર લખેલાં છે તે લોકો એ પુસ્તકના કર્તા નથી પણ ભાષ્યકાર છે, જેમણે

એ મંત્રના અર્થ સૌથી પહેલાં જાણ્યા, તેમનું નામ તે ઉપર લખવામાં આવ્યું. કેવી નવાઈની વાત છે? ટીકાકારનું નામ આકાશી પુસ્તક ઉપર કોણ લખી દેશે? શું આ મંત્ર મૂળ પુસ્તક છે કે ટીકા છે? જો ટીકા ને ભાષાંતર છે તો મૂળ મંત્ર કયાં ગયા? અને એ ઋષિઓએ એના અર્થ સમજાવ્યા તે પહેલાં તે નિર્રર્થક હતા તો વેદના મંત્રોથી શો લાભ? આર્થ લોકો કોઈરીતે છુટી શકતા નથી. ખરું તો એ છે કે જ્યારે માણસ જુદો હોય તો એક જુદો નભાવવા માટે એને સંખ્યાબંધ જુદી વાતો બનાવવી પડે છે એજ સ્થિતિ આર્યોની છે.

કુરઆન બધી દુનિયા માટે છે.

કુરઆનને ઉત્તરે ૧૩૦૦ વરસ થયાં છે, આટલા ટુંકા સમયમાં તે આખી પૃથ્વી ઉપર ફેલાઈ ગયું છે. કોઈ દેશ કે કોઈ જમીન એવી નથી જ્યાં કુરઆન ન હોય કેટલાક દેશોમાં તો દરેક શહેરમાં ને દરેક ગામમાં કુરઆન મોઢે હોય એવા માણસો નજરે પડે છે. તો આટલા ટુંકા સમયમાં કુરઆનની અસર આખી પૃથ્વી ઉપર થઈ તેથી એ ખુદાની તરફથી છે એ નક્કી થાય છે.

હંઝરત સલ્હની નયુવતની સાબીતી

હવે અમે ખુલાસાથી આપની સત્યતાની દલીલો જ્ઞાન કરીએ છીએ:—

(૧) આપ જે કોમમાં પેદા થયા તે કોમ સાહિત્ય, સુભાષિકતા, પ્રૌઢતામાં ઉત્તમ શક્તિ ધરાવતી હતી અને સાંસારિક અનુભવમાં પણ લાયક હતી પણ આત્મિક જીવન અને વિનયમાં તદ્દન અજ્ઞાન હતી. એવી કોમમાં એક એવા રીફોર્મરનું પેદા થવું જે એવી સાંસારિક ને પરલોકની સ્થિતિ સુધારીને તેમને જાને લોકના બાદશાહ બનાવી દે તો તે એ રીફોર્મરની ઉત્તમ પ્રભુતા, ગોટાઈ અને સત્યતાનો અચૂક પુરાવો છે.

(૨) જગતમાં કોઈ પણ ધર્મનો સ્થાપક અભણ માણસ થયો નથી એક માણસ એવા દેશનો વતની કે જ્યાં વિધાને કારીગરીની બીલકુલ ચર્ચા ન હોય ને તે માણસ પણ કોઈ નિશાળમાં એક મીનીટ પણ લખવા વાંચવા બેઠો ન હોય અને તે ઇસ્લામ જેવો ધર્મ સ્થાપે જેના કરોડો અનુયાયીઓ વિદ્વાન, તત્ત્વજ્ઞાનીઓ નિવડે એ યુદ્ધિ અનુસાર અશક્ય જેવું કામ છે. એટલા માટે અભણ છતાં ઇસ્લામ જેવો ધર્મ અને કુરઆન જેવી અનુપમ કિતાબ જગતની સામે રજુ કરવી એ કોયડો ત્યાં સુધી ઉકેલી શકતો નથી જ્યાંસુધી હઝરત પેગંબર સાહેબને ખુદાએ મોકલેલા ને ખુદાના રસુલ માનવામાં ન આવે.

(૩) જે કિતાબ તે પોતે લાવ્યા એટલે કે કુરઆન શરીફ તે એવી ઉત્તમ અને પ્રૌઢ શૈલિમાં છે કે અરબસ્તાનના રહેનારા અને અરબી ભાષાના બધા વિદ્વાનો તેની શૈલિની સુંદરતા ને પ્રૌઢતાથી આશ્ચર્ય ચકિત છે. એટલુંજ નહીં બદકે અરબીના વિદ્વાનો એને ઉત્તમમાં ઉત્તમ માનીને શૈલિ અને ભાષા રચના સંબંધી કોઈ પણ પુસ્તકને તેની સમાન ગણતા નથી. આખી દુન્યા આ કિતાબના જેવી કિતાબ લાવવામાં આજુઝ છે. એક અભણ માણસથી એવી કિતાબ કે જે વડે બધી આત્મિક ને શારીરિક હઝરતો ઉત્તમ રીતે થાય છે અને કિયામત સુધી કોઈ માણસ એવી સત્યતા બતાવી શકતો નથી જેવી સત્યતા એમાં મોબુદ છે, એવી નૈતિક, આત્મિક અને સુધારો કરનારી મજહબી કિતાબ માત્ર ખુદાની પ્રેરણા વગર કોઈ માણસથી બને એ માણસની શક્તિની બહાર છે.

(૪) આપની ચાલચલગત, રીતભાત ને વિનય પોતે નખી હોવાનો દાવો કર્યો તે પહેલાં પણ એવાં તો ઉત્તમ હતાં કે કોઈપણ માણસ આપની પવિત્ર ચાલચલગત ઉપર દુર્ગુણો ડાઘ લગાડી શકતો નથી. ખુદ આપના શત્રુઓ આપને સત્યવક્તા

ને અમીન કહીને પોકારતા હતા અને “ અમીન ”
આપનો લકબ થઈ ગયો. એવો સીધો અને સાચો માણસ
જે આલીસ વરસ સુધી દુન્યામાં એક વખત પણ અસત્ય ન
બોલ્યો, કોઈની મૂકેલી થાપણમાં ગોંટાળો થવાદીધો નહિ તે
એકાએક ખુદા ઉપર જીક બાંધે ને નળી હોવાનો દાવો કરે અને
ખુદાની તરફથી અવિશ્વાસુ થાય તે વાત અકકલ માનતી નથી,
આ વિષયને શમ્સુલ ઉલમા મોલાના હાલી પોતાની મુસદ્દસનાં
નીચે પ્રમાણે અદા કરે છે:—

વે ફ્રે અરબ જેમે મેહરાબો મિમ્બર,
તમામ એહલે મકકાકો હમરાહ લેકર,
ગયા એક દિન હરમે ફરમાને દાવર,
સુવે દશત ઝોર ચઢકે કોહે અફા પર,
યે ફરમાયા સખસે કે અથ આલે ગાલિબ,
સમજતે હો તુમ મુજકો સાદિક કે કાઝિબ;

કહા સખને કોલ આજતક કોઈ તેરા,
કબી હમને ખૂટા સુના ઝોર ન દેખા,
કહા ગર સમજતે હો તુમ મુજકો એસા.
તો બાવર કરોગે અગર મેં કહૂંગા,
કે ફ્રેજે ગિરાં પુરતે કોહે અફા પર,
પદી હે કે છુટે તુમહેં ઘાત પાકર;

કહા તેરી હર બાતકા યાં યકીં હે,
કે બચપનસે સાદિક હે તુ ઝોર અમીં હે,
કહા ગર મેરી બાત યે દિલનશીં હે,
તો સુન લો ખિલાફ ઇસ્મેં અસ્લા નહીં હે,
કે સખ કાફિલા યાંસે હે બંને વાલા,
ઉરો ઉસસે જો વકત હે આને વાલા;

વેા બિજલીકા કડકા થા ચાસોતે હાદી,
 અરબકી ઝમીં જુસ્ને સારી હિલાદી,
 નધ એક લગન દિલમેં સખકે લગાદી,
 એક આવાઝમેં સોતી બસ્તી જગાદી,
 પડા હર તરફ ગુલ ચે પયગામે હકસે,
 કે ગુન્જ ઉઠે દરતો જબલ નામે હકસે

એકે સત્ય બનાવ.

એશીઆઈ તુર્કસ્તાનના બાદશાહ હરકુલ ખ્રીસ્તી હતા, તેની પાસે આપનો પત્ર લઈને વહ્યા બીન ખલીફતુલ કલબી ગયા હતા અને બાદશાહને બેતુલ મુકદ્દસમાં મળ્યા. હરકુલે એલચીને માન આપવા માટે ભપકાદાર દરબાર ભર્યો ને એલચીથી આપના સંબંધે ઘણીક વાતો પૂછતો રહ્યો. એ પછી બાદશાહે વધારે તજવીજ કરવાનો વિચાર કર્યો. બાદશાહે કહ્યું કે આપણા શહેરમાં મક્કાનો વતની કોઈ માણસ આવ્યો હોય તો તેને દરબારમાં હાજર કરો, દેવજોગે તે વખતે અબુ સુફિયાન મક્કાના વેપારીઓની સાથે એશીઆઈ તુર્કસ્તાનમાં આવ્યા હતા. જેથી એમને બેતુલ મુકદ્દસના દરબારમાં હાજર કર્યો. કેસરે તેમની સાથેના વેપારીઓને કહ્યું કે હું અબુ સુફિયાનથી સવાલ પૂછીશ જો એ કાંઈ જૂઠું બોલે તો મને કહી દેવું.

હવે વાત એવી છે કે તે વખતે અબુ સુફિયાન હઝરત પેગંબર સાહેબ (સં અ)ના કદા શત્રુ હતા. તેઓ કહે છે કે જો મને બીક ન હોત કે મારા સાથી માફ જૂઠું બોલેર કરી દેશે તો હું ઘણીક બાબતો બનાવટી કહેત. પણ લાચારીએ કેસરની સામે મને સત્યજ કહેવું પડ્યું.

સવાલ જવાબ આ પ્રમાણે છે:—

કેસર—મુહંમદ (સંઅ)નું કુટુંબ ને ખત કેવાં છે ?

અબુ સુફિયાન—ઉત્તમ અને શ્રેષ્ઠ.

એ જવાબ સાંભળીને હરકુલે કહ્યું “હા, સત્ય છે. નબીઓ તો ઉત્તમ ખાનદાનનાજ હોય છે કે જેથી એમની તાબેદારી કરવામાં કોઈને વાંધો હોય નહિ.”

કેસર—મુહંમદ (સંઅ)થી પહેલાં પણ કોઈએ અરબમાં અથવા કુરેશમાં નબી હોવાનો દાવો કર્યો છે ?

અબુ—નહિં.

આ જવાબ સાંભળીને હરકુલે કહ્યું કે:—“જો એવું હોત તો હું સમજી લેત કે તેઓ પોતાની પુર્વે થઈ ગયેલાની નકલ કરે છે.”

કેસર—નબી હોવાના દાવાની પહેલાં આ માણસ જુદું બોલતો હતો અથવા જુદું આજ કદી એને માથે મૂકવામાં આવ્યું છે ?

અબુ—કદી નહિં.

હરકુલે આ જવાબ સાંભળીને કહ્યું કે:—“જો એવું હોત તો હું સમજી લેત કે નખુવતના બહાનાથી બાપદાદાનું રાજ્ય સંપાદન કરવાનું ચાહે છે.”

કેસર—મોહંમદ (સંઅ)ને માનનારા ગરીબ કંઝાલ લોકો વધારે છે અથવા સરદારો ને બળવાન લોકો ?

અબુ—ગરીબ અને હલકા માણસો. હરકુલે આ જવાબ પર કહ્યું કે:—“એવું જોવામાં આવ્યું છે કે શરૂઆતમાં દરેક નબીને માનનારા ગરીબને કંઝાલ લોકોજ હોય છે.”

કેસર—એ લોકોની સંખ્યા દિનપ્રતિદિન વધે છે કે ઘટે છે ?

અબુ—વધતી જાય છે.

હરકુલે કહ્યું કે:—“ઇમાનનો એવોજ નિયમ છે કે ધીમે ધીમે વધે છે ને સંપૂર્ણતાને પહોંચે છે.”

કેસર—કોઈ માણસ એના ધર્મથી બેઝર થઈને ફરી પણ જાય છે ?

અયુ—નાહિં.

હરકુલે કહ્યું કે:—“ઈમાનની લજ્જતની એવીજ તાસીર છે કે જ્યારે મનમાં ઠસી જાય છે ને આત્મા પર પોતાની અસર સ્થાપિત કરે છે તો પછી હરગીઝ બુદ્ધિ થતી નથી.”

કેસર—આ માણસ કદી કોલકરાર પણ તોડે છે ?

અયુ—નહિં. પણ આ વધે અમારે એની સાથે કોલકરાર થયા છે જોઈએ છીએ કે પરિણામ કેવું આવે છે.

એ સાંભળીને કેસરે કહ્યું કે:—“નળી કદી પણ કોલકરાર તોડતા નથી. કોલકરારને હુન્યાના લોહો તોડે છે, નળી જગતના લાલચુ હોતા નથી.”

કેસર—કદી એ માણસ સાથે તમારે લડાઈ પણ થઈ છે ?

અયુ—હા.

કેસર—લડાઈનું પરિણામ શું આવ્યું ?

અયુ—કદીક તો તે વિજયી થયા (બદ્રમા) ને કદીક અમે (ચોહદમાં).

હરકુલે કહ્યું કે:—“બુદ્ધાના નળીઓની એવીજ સ્થિતિ હોય છે, પણ છેવટે બુદ્ધાની મદદ ને વિજય એમનેજ મળે છે.”

કેસર—એમનો બોધ શો છે ?

અયુ—એક બુદ્ધાની ઇબાદત કરે, મૂર્તિ પુજા છોડી દે, નમાઝ, રોઝા, સત્યતા, પવિત્રતા, ને સંપને મજબુત વળગી રહે.

હરકુલે કહ્યું કે:—“બુદ્ધાની તરફથી જે નળી આવે છે તેમાં એજ શુણો હોય છે, એવું અમને બતાવવામાં આવ્યું છે. હું ધારતો હતો કે નળી પેદા થનાર છે. પણ એમ બાણતો ન હતો કે તે અરબમાં થશે.” પછી અયુસુફિયાનને કહ્યું કે:—“જો તમે

સાથે સાચું કહી દીધું છે ત્યારે તો આ વાતમાં જરાપણ શક નથી કે તે એક દિવસ એશીઆઈ તુર્કસ્તાન ને બંતુલ મુકદ્દસને તાબે કરી લેશે. હું તેમની સેવામાં પોહોંચી શક્યો હોત તો કેવું સાફ થાત? હું નખીના પગ ધોયા કરત.”

તે પછી હજરત (સંઅઠ)નું ફરમાન વાંચવામાં આવ્યું અને દરબારના સરદારો એ સાંભળીને ઘણું રડયા અને અમને દરબારથી બહાર કાઢી મૂક્યા. તેથી મારા દિલમાં તો એજ દિવસથી મારી હલકાઈની છાપ પડી ગઈ ને હજરત (સંઅઠ) ની લવિબ્યમાં જે ચડતી થવાની હતી તેનો સંપૂર્ણ વિશ્વાસ બેસી ગયો.

(૫) નખી પણાની પહેલાં એક નીનીટ માટે પણ આપને ધર્મ સ્થાપવાનો વિચાર આવ્યો નથી. એવા આપનો વિચાર કોઈએ સાંભળ્યો પણ નથી તેમજ કોઈપણ પ્રકારની દગાબાજીના આપના ઉપર બહેમ આવ્યો નથી, જે માટે ખુદા કુરઆન શરીફમાં આપને વિષે ફરમાવે છે કે “લોકો, હું એક ઉમર એટલે ચાલીસ વરસ સુધી આની પહેલાં તમારામાં રહેલો કહી તમોએ માફ જૂઠ સાંભળ્યું નથી.” ધર્મ સ્થાપવાનો વિચાર ન સાંભળ્યો તો શું એકદમ હું ખુદા ઉપર આતું તોહમત મૂકવા મંડી ગયો, શું તમને અકલ નથી? શું એટલું પણ સમજી શકતા નથી કે જ્યારે મેં ચાલીસ વરસ સુધી કહી પણ મારી ચાલચલણ ઉપર હાગ લાગવા નથી દીધો તેમજ આજ સુધી તમે કહી માફ જૂઠ સાંભળ્યું નથી તો શું હવે એકદમ ખુદા ઉપર જૂઠ બોલવા મંડી ગયો?

(૬) નખી થયા પછી અરબસ્તાનના કાફરાએ આપને પોતાના બાદશાહ બનાવવાનું કબુલ કર્યું સુદરમાં સુદર અને ઉચ્ચ કુટુંબની કન્યા સાથે પરણાવવા તૈયાર થયા, જગતના વેલવની લાલચ આપી પણ આપે કોઈ વાત માની નહિ. બુખે

રહેવાનું ને ગરીબીમાં જીવતર ગાળવાનું તથા દુઃખ સહન કરવાનું કુબુલ કર્યું પણ સત્ય વાત કહેતાં ખંચાયા નહિ વિચાર કરો, જો નખી બનવાથી આપવાનો આવો વિચાર હોત તો તે તો કાફરો પહેલેથી આપવા તત્પર હતા તો પછી આપે અણહિદ કષ્ટ શા માટે વેઠયાં ? એવી કંઈ વાત પાછળથી મળી જે પહેલાં નહોતી મળતી તેના કારણથી આરને નખીપણના પડદામાં સાંસારિક ઇચ્છાઓ પુરી કરનાર સમજવા જોઈએ.

(૭) હિંજરત પછી જ્યારે આપ આપની ઉમતના સરહાર ને બાદશાહ થયા ત્યારે પણ આપે કોઈ આડીશાન બંગલો બનાવ્યો નથી, સ્ત્રીઓને ઉત્તમ પોશાક ને ઘરેણું પુરાં પાડયાં નથી, બરાબર પહેલાંની પેઢેજ ભુખ ને ગરીબીમાં સારી જીંદગી ગાળી. એક વખત સ્ત્રીઓએ ઉત્તમ પોશાક ને ઘરેણુંની ઇચ્છા દેખાડી એટલે આપ તલાક દેવા તૈયાર થયા, ઉત્તમ પોશાક ન પહેર્યો. સ્વાદિદ જમણ ન જમ્યા, તખત ઉપર ન બેઠા. બાદશાહની હાલતમાં પણ તેજ ગરીબી ને કપ્પીરી ને ભુખનાં દુઃખ વેઠયાં. રૂતું ગોદડું કદી પાથર્યું નહિ, રાત્રે અંધારામાં દીવા પણ ન કર્યો. જે કાંઈ આવ્યું તે મીસ્કીનો અનાથો વિધવાઓ અને ઇસ્લામ માટે ખર્ચ કરી નાખ્યું. પોતાને માન ન મળે તેથી નારાજપણ ન દેખાડ્યું, પ્રમુખ તરીકે બીરાજવાની કદી ઇચ્છા ન કરી. ઓલાદને પોતાની પાછળ ગાદીએ બેસાડવાનો વિચાર ન કર્યો તેમજ કોઈ પ્રકારનો સ્વાર્થ ન સાધ્યો. બની હાશિમ માટે ઝકાતને માલ ને ખેરાત હરામ કરી દીધાં અને સાક ફરમાવી દીધું કે દુન્યામાં કોઈ અમારો વારસ નથી ને અમે પણ કોઈના વારસ નથી. ને પોતાની ઓલાદ ને કુટુંબને પણ સાંસારિક લાલ ને રાજથી જુદા કરી દીધા કે જેથી કોઈ એમ સમજે નહિ કે આ નખીપણનો દાવો સંસારના લાલ મેળવવા માટે છે. આ બધી વાતો ઉપર વિચાર કરવાથી શું

આ વાત સમજાતી નથી કે આપ ખુદાના સાચા નખીને સત્ય વક્તા હતા ?

(૮) એક એવો સમય હતો કે દરેક માણસ આપને જીવ હોવા તૈયાર હતો. મક્કામાં માથું ટકાવવાની જગા ન હતી જમીન વિસ્તીર્ણ છતાં એમને માટે તંગ હતી. ત્યારે એક વખત એવો આવ્યો કે લાખો કરોડો દિલોબનથી તૈયાર હતા. છતાં આપના સ્વભાવમાં કોઈપણ ફેરફાર થયો નહિ.

જેવી રીતે આપ પહેલાંની હાલતમાં પોતાને ગરીબ ને મીસ્કીન બંદા સમજતા હતા તેવીજ રીતે પોતાની ચડતીના વખતમાં પણ બધાની સાથે માયાથી વર્તતા હતા અને ભુખ તરસ ને તંગીમાં દિવસ ગાળતા હતા. જે કલમાને માટે પહેલાં જીવ આપતા હતા તેનેજ માટે બીજી વખતે ઘણીજ કોશીશથી ને પ્રયત્નથી ફેલાવો કરી ખુદાના રસ્તામાં જીવ આપવા માટે તૈયાર હતા. જો એ નખી ખુદાની તરફથી ન હોત તો ચલોદિક દેહતા તેમાં હોત નહિ તેમજ ચડતીના સમયમાં તેના સ્વભાવમાં જરાપણ ફેરફાર ન થાય એમ ન થઈ શકત. એથી બહિર થાય છે કે આપ ખુદાની તરફથી હતા, ખુદાઈ માણસ માસવાય કોઈપણ માણસમાં આટલી દ્રઢતા ને સફળુણ હોતાં નથી.

(૯) જવાનીને સમય જે ૨૫ થી ૫૦ વરસ સુધીનો છે તેમાં ફક્ત એક સ્ત્રી સાથે રહ્યા એ પછી જે ઘણી સ્ત્રીઓ કરી છે તે ધર્મ ફેલાવવા માટે, સબ્યતાથી રહેવાની કેળવણી આપવા માટે, સ્ત્રી પુરૂષના પરસ્પર જે હક છે તે શીખવવા માટે, પોતાના ઉપર ઉપકાર કરનારની સાથે પ્રીતિ વધારવા માટે વગેરે કારણો માટે કરી છે. પણ એને કામવાસના સાથે કંઈ સંબંધ ન હતો. જો કામવાસના પુરી કરવા માટે આ કૃત્ય કરવું હતું તો જવાનીમાં અરબસ્તાનના મુશ્રીકો સાથે સુંદરમાં સુંદર કન્યા સાથે આપને પરણાવવા તૈયાર હતા.

જો નખીપણુનો દાવો કરવાની મતલબ વધારે સ્ત્રીઓ

કરવાની હોત તો એ દસ્તુર તો આપની કેમમાં તે વખત
આહુજ હતો. નખીપણુનો દાવો કરી આ વિચારનો લાભ
લેવાનો અભિપ્રાય તો તે માણસનો હોઈ શકે જેમાં જરા પણ
અક્કલ હોય નહિ. અસલ કારણ તો એ છે કે જ્યારે મદીનામાં
ઇસલામ ફેલાયો તો તેની આરંભની હાલતમાં સ્ત્રીઓને કેળવણી
આપવા માટે સ્ત્રીઓ સાથે નિકાહ કરી તેમને ધર્મોપદેશક
બનાવ્યા વિના છુટકો ન હતો કેમકે ઋતુસ્રાવ, પ્રસૂતિ વગેરે
સમયમાં પાકીના જે નિયમો પાળવાના ઇસ્લામે બતાવ્યા છે
તે બાબતો તો આપની સ્ત્રીઓજ આપની પાસેથી શીખીને
બીજી મુસલમાન સ્ત્રીઓને શીખરી શકે છે. પરંતુ પર
સ્ત્રીઓને એવી બાબત શીખવતાં ને તે સ્ત્રી શીખતાં શરમાય
છે. શત્રુઓની શંકા ને તોહમતથી બચવાને માટે તે પ્રારંભના
સમયમાં ઘણી સ્ત્રીઓ કયાં વિના બીજી કોઈ તદ્દખીરજ ન
હતી કેમકે જે શીવજ સાચવવાની અને પરદાની ઇસ્લામ
કેળવણી આપે છે તે એવીજ સ્થિતિમાં કાયમ રહી શકે છે અને
શંકાશીલ સ્વભાવવાળાઓથી બચવા માટે એથી ઉત્તમ કોઈ
રીતજ નથી કે સ્ત્રીઓ સ્ત્રીઓમાં જઈ ધર્મ શિક્ષણ આપે.

(૧૦) અરબમાં જેટલા સંપ્રદાય હતા તે બધામાં આપે
સુધારો કર્યો ને દરેકને પોતાનો શત્રુ બનાવી લીધો. ખ્રીસ્તીઓને
પિતા, પુત્ર ને પવિત્ર આત્માની માન્યતાથી રોક્યા. યહૂદીઓને
તેમના એબો વીણી વીણીને દેખાડ્યા ને ઘણોજ ઠપકો દઈ ધીક્કાર્યા
અરબના મુશ્રિકોને કુદ્ર ને શિકંથી મના કર્યા, મૂર્તિપૂજને ઘણી
રીતે વખોડી. એવી રીતે દરેક ધર્મની વિરુદ્ધતા કરી જેથી
બધાની તબીઅતમાં એવો જુસ્સો આવ્યો કે આપનો જીવ
લેવા તૈયાર થયા.

વિચાર કરો કે જુદો, સ્વાર્થી, ફરેબી ને દગાબાજ શખસ

જીવું કરી શકે ખરે? દગલબાજ ને જુઠા લોકો કહી એવી રીતે

કોમના એબો વીણી વીણીને કહી શકે છે ને બધાનું મન દુભાય

એવી વાતો કહી શકે છે? દગલબાજ લોકોની વર્તાયુંક તો એવી

હાંચ છે કે એકાદ માણસ સામે દુશ્મનાઈ હોય તો દસ વીસની

સાથે મેળ રાખે છે. પણ આપે સત્ય વાત કહીને બધી કોમને

તથા બધા ધર્મ વાળાને પોતાના શત્રુ બનાવી લીધા. બધાનાં મન

દુઃખાય એવી વાતો તેમને સંભળાવી અને ઘણીજ દહતાથી

દરેક સંપ્રદાયમાં સુધારા કર્યા, શું કોઇ દગાબાજ એવી રીતે

કરી શકે છે? જેવી રીતે આપે પોતાના જનમાલની પરવા કરી

નથી. વતન છોડ્યું, ઘરબાર છોડ્યાં, સગાં વહાલાંથી જુદા પડયા,

પાડ પાડોશીને સંબંધ છોડ્યો અને ખુદા એક છે એવી શીખામણ

આપીને હજારો મુશીબતોને આમંત્રણ આપ્યું, પોતાને પણ કષ્ટમાં

ફસાવ્યા ને મિત્રોને પણ દુઃખમાં ફસાવ્યા. કેટલાક કતલ થયા.

કેટલાક કેદ થયા, કેટલાક ફાંસીએ ચડ્યા, ખરા બપોરની ગરમ

રેતીમાં સુવાડવામાં આવ્યા, પોતે પણ લાખો મુસીબતો પેદી પણ

તવહીદનું ભાષણ કરવાથી અચકાયા નહિ. શું જુદો, સ્વાર્થી

માણસ આવી બલાઓ પોતાને માથે વહેારી શકે છે? જગ-

તમાં નબીઓ વિના એવો દાખલો બીજો મળી શકે છે કે એક

માણસ ફક્ત એક કલમો ફેલાવવા માટે આખા જગતને

પોતાનો દુશ્મન બનાવી લે. આપણા ને પારકા બધા લાથમાં

તલવાર લઈને કતલ કરવા માટે ફરે ને તે એજ વાક્ય કહેતાં

અટકે નહિ બદકે દિવસે દિવસે તેમાં વધારે શક્તિ દેખાડે?

જુઓ કે બાદશાહોને, વીર પુરૂષોને બેશક ઘણાં કષ્ટ વેઠવાં

પડે છે પણ તે સ્વાર્થને માટે, બાદશાહીને માટે. સોનેરી તાજ

માથા ઉપર મૂકવા માટે ને ખજાના ને ઝવેરાતને માટે.

પણ આપને માટે તખ્ત તો મોટી વસ્તુ છે, કહી ગાદીપર

પણ બેઠાં નથી. સ્વાદિષ્ટ ભોજન કેવું હોય છે? ધરાઈને જવનો

રાટલો પણ ખાધો નથી. ઉમદા પાથરણું કેવાં? વાણના ખાટલા ઉપર સુવાથી શરીર ઉપર તેના નિશાન પડી ગયા. મહેલો તે ફક્ત ઝુંપડાં હતાં, સ્ત્રીઓને પોશાક ને ઘરેણાંથી બેનસીબ રાખ્યાં. તે શું આ વાત વિના આ પ્રશ્ન સમજી શકાય છે કે આપનો ઉદ્દેશ નબળવતથી ફક્ત ખુદાની એકતા ને સત્ય કલ્પમાનો પ્રચાર હતો ને તેજ એમની સત્યતાની સાચીતી છે.

(૧૧) બધા આકાશી પુસ્તકોમાં આપનું વર્ણન ને ખુશ ખબરી મોઝુદ છે. દાખલા તરીકે હઝરત ઈબ્રાહીમ (અંસ૦) દુઆ માગતા હતા કે:-“હે ખુદા ! મજ્જામાં એક મહાન પેગંબર પેદા કર જે એ લોકોમાં ખુદાનો કલામ પઢે ને એમને પવિત્ર બનાવે ને એમને કિતાબ ને હિકમત શીખવે.”

હઝરત મુસા (અંસ૦)ની એ વધામણી હતી કે:-“મારી પછી મારા જેવા એક શરીરવત પામેલો નથી આવશે જે મોટાઈ ને પ્રૌઢતામાં બધાથી શુદ્ધ છે. તે મોટી પ્રૌઢતાનો નથી હશે. જે એનું કહ્યું સાંભળશે નહિ તે નાશ પામશે.”

હઝરત હાવુદ (અંસ૦) ઝબુરમાં આપના જન્મના ગીત ગાય છે ને આપને પૃથ્વીનો પહેલવાન, બહાદુર, વીર પુરુષ ને સૌથી વધારે સ્વરૂપવાન ને બહાજલાલના નથી ઠરાવે છે.”

હઝરત સુલેમાને (અંસ૦) આપને મોહંમદેમ (તકન વખાણને લાયક) ઠરાવ્યા છે.

હઝરત યસઈયાહે (અંસ૦) આપને મોહંમદના લક-ખથી સંભાર્યા છે.

હઝરત ઇસા (અંસ૦) એ ફારકલીત (આખા જગતને ધીરજ આપનાર), અને અહમદના નામથી વધામણી આપી.

અને આમીના—તેમનાં પવિત્ર માએ તેમના જન્મની પહેલાં સ્વપ્નમાં એક ફરીશતો બેયો જે કહેતો હતો કે આ આલીશાન બચ્ચનું નામ મોહંમદ રાખજો. જેથી આપનું એ નામ રાખ્યું.

હવે આ બધા અંગીયાઓની વધામણી તેરેત, ઇજલમાં મોગુદ છે. તો શું. એ બધી દુન્યાને તેમની સત્યતા માટે આછી સાબીતી છે ?

અબ ઇસ અહકાકે હકસે મુંહ છુપાએ જરકા જ ચાહે.

દરે ફેજે મુહમ્મદ વા હે આએ જરકા જ ચાહે,
ખુદાકે સામને ગરહન ઝુકાએ જરકા જ ચાહે;
ખુદાએ વહદદ્દસે દિલ લગાએ જરકા જ ચાહે,
તરીકા અહમદી અહમદસે પાએ જરકા જ ચાહે;
મિલેગી કુચએ બત્કાસે સીધી રાહ જન્નતકી,
લે હમરાહ તોશએ તવહીદ બાએ જરકા જ ચાહે;
હે જખસે રહમતુલ લિલ આલમીંકા બજ ગયા ડંકા.
દરે રહમત ખુલા રહતા હે આએ જરકા જ ચાહે;
શહીએ ઇન્સો બાંસે મુંહ છુપાએ જરકા જ ચાહે,
દહકતી આતિશે દોઝખમેં બાએ જરકા જ ચાહે;
શિક્ષાઅત ઓર વિકાલતકા મુહમ્મદ હીંકા મનસખ હે,
બખુશ ફેહમી મસીહા પર જમાએ જરકા જ ચાહે,
મુહમ્મદ કાસિમે કોસર શરીએ રોઝે મેહશર હે,
મેરે કેહને પે કયા હે આઝમાએ જરકા જ ચાહે.
સહાઈફ અંગીયા કે પુર હે સખ વસ્ફે પયાંબરમેં.
અબ ઇસ એહકાકે હકસે મુંહ છુપાએ જરકા જ ચાહે;
સનાએ વસ્ફે અહમદમેં હે અબતક તર ઝખાં ઇસા,
ફલક પર અપને કાનોંસે સન આએ જરકા જ ચાહે;
મુહમ્મદ મુસ્તફા કે હે સનાખાં હઝરતે ઇસા,
અગર શક હોતો ઉનસે પુછ આએ જરકા જ ચાહે,
એક અદના મોજિઝા શકકુલ કમર હે ફખરે મુરસિલકા,
કોઈ ઇસાસે એસાહી દિખાએ જરકા જ ચાહે;

મસીહાકી મરી ઉમ્મત જુલા દે' એક કદમેસે,
મુહમ્મદકે જુલામોં પાસ આએ જુસ્કા જુ આહે.

(૧૨) આપના અનુયાયીઓ, હજારો બાદશાહ, લાખો
જોલીયા, ભક્ત, પરહેઝગાર, ને સુરી થઇ ગયા છે જેમની
વિલાયત ને કરામતની સાક્ષી આપું જગત છે. હજરત શેખ
જુનેદ બગદાદી, શેખ શિખરી, હજરત બાયઝીદ બુસ્તામી, શેખ
મારૂક કરખી, હજરત શાહ નકશબંદ, હજરત ખાન ડિંદલ
વઢી અતાએ રસુલ, હજરત મહબૂબે ઇલાહી દેહલવી, હજરત
ઇમામ મોહમ્મદ ગઝાલી રેહમકુમુલ્લાહ. સુબ્હાનલ્લાહ ! આ
એવા મોટા જોલીયાઓ થઈ ગયા છે કે આખા જગતમાં
એમનો જોટો નથી તેમજ કોઇપણ ધર્મમાં એમના જેવો કોઇ
પણ માણસ દેખાતો નથી. હજરત મહબૂબે સુબ્હાની શેખ
અબ્દુકાદર જુલાની (ર. અ.) એવા વઢી ને કરામતવાળા
થઇ ગયા છે કે જેમની હકીકત નાનાં નાનાં બચ્ચાં પણ જાણે
છે. શું આ વાતમાં ઇસ્લામનો મુકાબલો કોઇ કરી શકે છે? શું
કોઇ બીજા ધર્મમાં આવા ખુદાના વિદ્વાનો થઇ ગયા છે? હોય
તો દેખાડો.

(૧૩) હમેશા આપનું ખુદાની ઇબાદતમાં લાગ્યા રહેલું
તસ્વીહમાં ઉમર ગુઝારવી, દિલ ને તથા રૂહને તેના ઝિકરમાં ડુબ્યા
રાખવા, અંધારી રાતોમાં નમાઝો પઢવી, દુઆ માંગવી, રાત્રે
જાગવું, કયામતથી પગે સોજા આવી જવાં, ને એટલી તસ્વી વંઠવી એ
કેઇ માણસનું કામ નથી જ્યાં સુધી તેને ખુદા પર સંપૂર્ણ
વિશ્વાસ ન હોય ને પોતાની સત્યતાનો પણ વિશ્વાસ ન હોય
જુહો માણસ કદી એવું કઇ સહન કરતો નથી.

(૧૪) આપ એવી સેકડો ભવિષ્યવાણી કહી ગયા જે એમના

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

આપે જોનો મુકાબલો જગતના મહાન ડોક્ટરો, વિદ્વાનો અને કાયદા શાસ્ત્રીઓ ન કરી શકે તે બધા તેનાં એકે અવાજે વખાણ કરે તે શું પુદ્ગાની મદદ સિવાય એક અભણ માણસથી થઈ શકે છે ?

(૧૭) આપે દરેક વખત ને જોગને માટે એવી એવી દુઆઓ શીખવી કે અકલ હેરાન થઈ જાય છે. લુગડાં પહે રવાની વખતે, જમતી વખતે, જમી રહ્યા પછીના સમયે, પાણી પીતી વખતે, સફર કરતી વખતે, ઘરમાં સ્થાયી હોય તે વખતે ઘરમાં પ્રવેશ કરતી વખતે, ઘરમાંથી બહાર જતી વખતે અર્થાત અથવા વખતને માટે એવી તે મુનાસખ ને યોગ્ય દુઆઓ શીખવી કે કોઈ માણસની શક્તિ નથી જે એવી દુઆઓ શીખવી શકે, એ મુનાસખ ને વખતને અનુસરતી દુઆઓ શીખવવી એ એક અબલુ માણસનું કામ હોઈ શકે નહિ જ્યાં સુધી તેને ખુદની બાંધિશશ મળી ન હોય.

(૧૮) યુદ્ધાન્યાલાએ આ જગતને બદલના નમુને બતાવ્યો છે. જુઓ આપના જેટલા શતરૂઓ હતા તે બધા આપની નજરની સામે નાબુદ થઈ નાશ પામ્યા ને તેમને કોઈ ઓળખે પણ નહિ એવી રીતે કના થયા પણ આપના સહાયક વિજયી થઈને જયંતી ઉચ્ચ પદવીને પામ્યા ને વિજય રૂપ સ્વર્ગ પ્રાપ્ત કર્યું. આપના અનુયાયીઓનું કુરાનમાં ફરમાયા પ્રમાણે વિજયી થવું અને આપના શત્રુઓનું કુરઆન પ્રમાણે પરાભવ પામીને નાબુદ થવું એ આપની સત્યતાનો પુરો પુરાવો છે ને દરેક કર્તાવ્યનું ફળ મળ્યા વગર રહેતું નથી એની સાબીતી છે.

(૧૯) દુકાળ પછી ખુદા સુકાળ કરે છે, તાંગી પછી વિસ્તી-
ર્ણતા આપે છે. ખુશી પછી વરસાદ વરસાવે છે આપના
સમયમાં આત્મિક રીતે બધું જગત મરી ચુકેલું હતું ને આખી

પૃથ્વી ઉપર કુદૃ ને ગુમરાહીનો દરીઓ છે. જો મારી રહ્યો હતો એવા વખતમાં આવશ્યક હતું કે ખુદાતઆલા આત્મિક વૃદ્ધિ આકાશ પરથી મોકલે ને ખુદાઇ પ્રેરણાની નહેર જગતને તાબુ કરે. આપ ખાસ ખરા વખત ઉપર પધાર્યા છે તો તે સાચા રીફોર્મર ને ખરા નબી હતા એમાં કાંઈ શંકા છેજ નહિ. ખુદા પોતાના કલામમાં ફરમાવે છે કે અમે કુરાનને ખરી ઝરૂરતના વખતે ઉતાર્યું છે ને ખરા જોગ વખતે ઉતાર્યું છે. વિચાર કરો કે એ ખુદાના કાનુન છે કે તે જગતને મરી ગયા પછી જીવતું કરે છે. અરબ અને બધી દુન્યાની જમીન જ્યારે આત્મિક બાબતમાં મરી ગઈ હતી તો તે વખતે એક આત્મિક વૃદ્ધિની ખાસ અગત્ય હતી.

(૨૦) બીજી કોમોના વાર તહેવાર ને મેળાઓ વગેરે છે તે બધી નકામી વાતો ને સેલસપાટાની રૂપ છે, દશેરા, દીવાળી, હોળી વગેરે જુઓ કેવી હસી, ઠૂઠા મશકરીઓ થાય છે, કાંઈ પણ પ્રકારની ઈબાદત તેમાં કરવામાં આવે છે ? ફક્ત જુગાર દારૂ ચેરી ને એવાંજ નકારાં કામ થાય છે, ઈસ્લામની સત્યતાની સાબીતી એ છે કે એના બધા મેળાઓ દીનના રંગમાં રંગાયેલા છે. દરેક મેળામાં દીન ને ઈબાદતનો રંગ ચડેલો છે ઈદની તરફ નજર કરો. ખુશીનો દિવસ હોય છે પણ તે સાથેજ પરવરદીગાર ની યાદી પણ છે. હજજ જુઓ એક સેલ છે પણ તે સાથેજ ઠેકાણે ઠેકાણે ખુદાની યાદી છે ઈસ્લામની સત્યતા માટે આટલી આ એકજ દલીલ અન્યધર્મીઓ માટે ખસ છે.

(૨૧) ઈસ્લામની બધી ઈબાદતો રોઝા, હજ, ઝકાત, નમાઝ, અતિશય આજીજી, વિવેક, ખુદાની ઈબાદતને માન આપીને કરવામાં આવે છે જેને મુકાબલો જગતનો કોઈપણ ધર્મ કરી શકતો નથી. (મેરાજુલ મોમેનીન અને ખુસ્તાનુલ આરેશીન ને રેહમતુલ લિલ આલેમીન કિતાબો જુઓ.)

આર્યો અને ખ્રિસ્તિઓની ભક્તિ દોલ વાળાં ને ખોટો જોશ છે. તબલાં વગાડે છે, ભજનો ગાય છે જે એક પ્રકારની મસ્ખરી છે. રવિવારે સરકારી કામોથી નવરાશ મળે એટલે આર્યોએ સમાજની સ્થાપના કરી, ખ્રિસ્તિઓએ દુઆનું વાંચન કયું, ઇસ્લામના કુરઆન જઇએ કે જેમાં પાંચે વખત ઘણીજ આજીજી ને અંતઃકરણથી પુદાની યાદ કરવામાં આવે છે ને અજબ આત્મિક મજા મળે છે.

(૨૨) જો આ વાત સત્ય છે કે ઝાડ તેના ફળથી ઝાળખાય છે તો ઇસ્લામનું જે ફળ જગતને મળ્યું તેથી તેની અન્યતા જાહેર થાય છ આ વાત દરયાકિત કરવા માટે જુઓ કે આપના જન્મની પહેલાં અરબસ્તાન ને દુન્યાની શી સ્થિતિ હતી અને આપના જન્મ પછી તેની હાલત કેવી થઇ? કાંતો અરબસ્તાન જંગલી પ્રજા હતી અને હવે ઉત્તમ પ્રકારની અલ્લાહની એકતા માનનારી સુધરેલી ને આલોક ને પરલોકની બાદશાહ થઇ ગઇ ને તોરેતને માનનારની ઉસ્તાદ બનીને આખા જગતમાં એની સહાયથી કે સહાય વગર શારીરિક ને આત્મિક વિજયનો સાગર વહેવડાવી મૂક્યો તેઅહીં સુધી કે પંડિત દયાનંદજી પણ ઇસ્લામની એકતા જોઇને વેદને ઊંઘા ચતા કરીને તેમાંથી પુદાની એકતા શોધી કાઢવા તૈયાર થઇ ગયા ને અગ્નિ, વાયુ વગેરે શબ્દોના ખોટા અર્થ કરી ઇશ્વરનો અર્થ બદલી નાંખ્યો. એમની પહેલાં કોઈ પણ ટીકાકારે વેદના એ શબ્દોના એવા અર્થ કર્યા નથી. તઓ તો ચાર અનાસીર (પંચમહાભુત)ને દેવતાઓજ કહેતા હતા. એ માટે વેદની પુરાતન ટીકા જુઓ.

(૨૩) એક અલબુ, અનાથ, સહાય વિનાનો લાચાર અને દોલત ને બળવિનાનો માણસ અરબ જેવા કઠોર મુલકને ફતેહ કરી લે અને ચારેતરફ તેના વિજયનો ડંકો વાગે તે પુદાની મદદ વિના શક્યજ નથી. આપ એવા વિજેતા થયા છે કે જગતમાં

આપનો કોઈ મુકાબલો કરી શકતો નથી. તે સાથે આપની બાદશાહતની એવી હાલત હતી કે આપના નામનો સિક્કો બરી થયો નથી, આપની કોઈ પલટણ ન હતી, આપની કોઈ ફોજ ન હતી, આપનો ખજાનો ન હતો, આપના હથીયારખાના ન હતા, આપની હાઈકોર્ટ ન હતી, કોઈ જાવણી કે કિલ્લો ન હતો, ઉત્તમ ભોજન ખાવાનું કામ ન હતું, તખ્ત પર બેસવાની ઇચ્છા ન હતી તેમજ માથા પર મુગટ રાખવાની ઇચ્છા પણ ન હતી. ફક્ત લુખ્યા રહી ગરીબીમાં દિવસ ગુજરી ખુદા પર બરોસો હતો. સિક્કાને ઠેકાણે આપના નામનો સિક્કો દરેક દિલ્લેર કોતરાયેલો હતો, બધા ઇસ્લામીઓ આપની ફોજ હતી. મુસલમાનોની પણ ગરીબી એજ દોલત હતી, આપની હાઈકોર્ટ આપનું સાધારણ ઘર હતું, આપની જાવણી અરબનું દરેક શહેર હતું, આપના લશ્કરમાં દરેક માણસ જીવ આપવા તૈયાર ને ફક્ત હુકમની રાહ જોનાર હતો. ખુદાએ આપને વિજયના વાયદા આપ્યા ને આપની જીંદગીમાં તે પુરા કર્યાં. એ આપની સત્યતાની પુરેપુરી સાબીતી છે એથી જુદું-વંદને જુઓ, આર્યોને ઠેકાણે ઠેકાણે રાજ્ય મળવાના વાયદા ને આશીર્વાદો છે પણ તે આશીર્વાદો આર્યો માટે એવા ઉલટા થઈ પડ્યા કે જગતમાં તેમનું કોઈ ઠેકાણે પણ રાજ્ય ન રહ્યું અને ઇસ્લામની મોટી સલ્તનતો હાલ સુધી કાયમ છે.

યે અયસા દિલ્લેર યે અયસા મેહવશ

મહે મદીના તુમ્હીકો દેખા.

અરબમેં ઉતરા, અજમમેં ચમકા, અમીં પે આયા ફલકમેં દમકા નઈ નઈ તેરી શાન દેખી કયામત આરા તુમ્હીં કો દેખા હેં તેરે શયદા જમાલ વાલે, શુલામ હેં મુલકો માલ વાલે ફલકકા કિબ્લા અમીંકા કાઅબા જમીલ અયસા તુમ્હીકો દેખા

સલામી હોં જીરકે હુરે કુદસી ગુલામ હોં જીરકે જીન્નો ધન્સાં
 યે અયસા સરવર, યે અયસા નવશા યે અયસા દુલ્હા તુમ્હીકો દેખા
 જમાલ વાલા તુમ્હીકો પાયા કમાલ વાલા તુમ્હીકો દેખા
 કદમ કદમ પર હો હશ્ર બરપા યે ચાલવાલા તુમ્હીકો દેખા
 નિસાર જીરપર હેં અશોં કુરમી યે મેહરો મેહ જીરકે હેં ફિઠાઈ
 યે અયસા દિલબર યે અયસા મેહવશ મહે મહીના તુમ્હીકો દેખા

(૨૪) જે પોતાનાં સગાં વડાલાંની સાથે સુલુક કરનાર
 ને માંદાઓને સવારી આપનાર ને કંગાલોને ધન આપનાર ને
 પરીણાની સેવા ચાકરી કરનાર ને દુઃખીઓને મદદ કરનાર ને
 જેની ખાસ પુજા પુદાની ઓળખાણ હોય, જેના ધર્મની જડ
 બુદ્ધિ હોય, જેનો પાથો પુદાનો પ્રેમ હોય, જેનું વાહન પુદાની
 પ્રીતિ હોય, જેનો મિત્ર પુદાની ભક્તિ હોય, જેનો ખજનો
 પુદાપર આસ્થા હોય, જેનો મિત્ર અંતઃકરણમાં પુદાની લાગણી
 હોય, જેનું હથીઆર વિદ્યા હોય, જેના વસ્ત્ર ધૈર્ય હોય, જેનો
 માલે ગનીમત પુદાને રાજી રાખવાપણું હોય, જેનો ગર્વ પુદાની
 દરગાહમાં આજેઝી હોય, જેનો ધંધો તપ હોય, જેનો ખોરાક
 શ્રદ્ધા હોય, જેનો સહાયક સત્ય હોય, જેની પુજા પુદાની
 તાબેદારી હોય, જેનો વિનય પુદાના રસ્તામાં કોશીશ હોય ને
 જેની આંખોની ટાઢક નમાઝ હોય, જેણે બંદાઓને પુદાની
 સાથે મેળવ્યા હોય, જેણે પુદાનો પ્રકાશ બંદાઓને દેખાડ્યો
 હોય, જેણે અંતઃકરણને પવિત્ર, આત્માને પ્રકાશિત, મગજને
 દુરસ્ત ને સ્વભાવને સમાન કર્યો હોય ને જેની કેળવણીએ
 સર્વત્ર શાંતિ ફેલાવી હોય અને જે ગરીબીને અમીરી, જીવાનીને
 ઘડપણ, શાંતિ ને લડાઈ, ફકીરી ને બાદશાહી, સુખ ને દુઃખ
 શોક ને આનંદના દરેક દરબાપર તે દરેક વખત માણસને રસ્તો
 બતાવતો હોય

જેણે આકાશની ઉંચાઈ, જમીનની નીચાણુ, રાતનો અંધકાર, દિવસનો પ્રકાશ, સૂર્યનો ચળકાટ; આગીઆની રોશની, રજકણુનું ઉડવું, ટીપાની તરાવટમાં ખુદાને ઓળખ્યો હોય.

જેની કેળવણીએ હિંસક પ્રાણીઓને રખેવાલી, વડ્ડોને પહેરાં ચોકી, છુટાડ્ડોને દેશ રક્ષા, ગુલામોને બાદશાહી, બાદશાહોને બાઈચારો શીખવ્યાં હોય. તે એવો કે જે ગરીબનો મિત્ર અને અશક્તોનો સાથી, બાદશાહોનો તાજ, માલિકોનો માલિક, ગુલામોનો ઉપકારકર્તા, અનાથોનો સહાયક, નિરાશ્રયનો આશરો; ઘરબાર વિનાના લોકોનો મહદગાર, માંદાંબોની દવા, ઉપાય કરનારાઓનો દિલસોજ, સમાનતાનો મહદગાર, બાઈચારાનો સ્થાપક, ગ્રેમનો ઝવેરી, સંપનો ગ્રાહક, સત્યનો ખજાનો ધૈર્યની ખાણ, આકસારીનો નમુનો, ખુદાની કૃપાનું પુતળું. હા એ તેએ છે જેણે દેશોની વચ્ચેનું અંતર, કોમોની ભિન્નતા, રંગોની બુદાઈ, ભાષાઓની ભિન્નતા દૂર કરીને બધાના દિલોમાં એકજ ઉત્સાહ ને બધાના દિલોમાં એકજ ધ્યાન ને બધાની જીભ પર એકજ કલમો બારી કરી દીધો.

હા, એ તેજ છે જે આર્યોની પેઠે બેહયાઈને શરમ આવે એવું કામ કરવાની રજા આપતો નથી, તે ચહુદીઓની પેઠે ભેટ ને માનતા કળુલ થવા માટે બની લાવીનો વાસ્તો આવશ્યક ઠરાવતો નથી અને તે કેથોલીકોની પેઠે આકાશની કુંચીઓ ફક્ત એકજ માણસને સોંપતો નથી ને જે આત્માને સ્વર્ગને નગ્નમાં ધકેલી દેવાની સત્તા એકલા પ્રાદ્ધણુનેજ સોંપી દેતો નથી અને જે ખાસ ક્ષેત્રફળના રહેનારાઓને આકાશી રાજ્યના હીકરા ઠરાવતો નથી અને જે એક ખાસ કુટુંબના માણસોનેજ ખુદાની પવિત્ર કોમ ઠરાવતો નથી ને જે ચહુદીઓ, ખ્રીસ્તીઓ, પારસી, પ્રાદ્ધણુ, ચીનાઓ ને લામાઓની પેઠે પોતપોતાના માણસો

વિના બીજ બાકીના બધા ઉપર ખુદાની કૃપાના ભરેલા ખજાના બંધ કરતો નથી.

હા, એ તે પવિત્ર ઝાત છે જે ખુદાના બંદાઓને ખુદાની સેવામાં લઈ જાય છે.

શું આવી પવિત્ર ને ઉત્તમમાં ઉત્તમ લાયકીવાળો માણુમ દગાખાઝ ને ફરેબી હોઈ શકે ?

અફસોસ, હઝાર અફસોસ તેમના ઉપર છે જે આવી પવિત્ર અને નિર્મળ જિંદગી તરફ પોતાની આંગળી ચીંધે છે ને ન્યાયનું પુન કરે છે. હા, તેજ કેટલાક ધર્મોંધ, ચામચીડીઆના જેવી આંખવાળાની આંખો સૂર્યના પ્રકાશથી બંધ થઈ જાય છે અને કેટલાક ધ્રુવ જેવા સ્વભાવવાળા રાતના અંધકારમાં જ ઉડી શકે છે એવીજ સ્થિતિ આ આંધળા અંતઃકરણવાળાની છે જે હઝરત સલૅમ ના નુરને ખમી શકતા નથી ને રીસાલતના પ્રકાશથી પોતે પ્રકાશિત થઈ શકતા નથી. ખુદા એને સુખુદ્દિ આપે કે તે સત્યાસત્યમાં વિવેક કરી શકે.

તેરા સવદા ન હો જસ સરમેં વો સર ઝેરે ખંજર હો,
તેરી ઉલ્ફત ન હો જસ દિલમેં ઉસ પહેલમેં પત્થર હો.
જો સમજાને સે સમજે ઉસ્કા સમજાના લી લાઝિમ હય,
ઉસે કયા ખાક સમજાયે કે જસકા દિલ હી પત્થર હો.

નખુવતની સાબીતી માટે બીજો રસ્તો

એટલે

ફરઆન ખુદાની વાણી છે તેની સાબીતી.

આપના નબીપણની બીજી સાબીતી એ છે કે જે કિતાબ આપ લાવ્યા છે તે એવી તો ઉત્તમ છે કે તેવી કિતાબ માણુસથી બની શકેજ નહિ. એની મિઠાશ, પ્રાઢતા, પ્રવાહ અને સર્વ સમજી શકે એવી ધંધારતની આ કિતાબનો મુકાબલો

દુન્યાની કોઈ કિતાબ કરી શકતી નથી. જે રીતે જોઈએ, જે વાતથી વિચાર કરીએ, એનું સંદર્ભ દિલખુશ ને એનું સ્વરૂપ મનમોહક છે.

કુરઆન શરીફ આકાશી પુસ્તક છે એ સાબીત કર્યા પહેલાં બે બાબતોનો વિચાર કરવો જોઈએ. પ્રથમ એક તો આપના સમયમાં અરબ લોકો ખોટા પંથોના અનુયાયીઓ હતા ને દુરુષ્ટિમાં આખા જગતમાં સર્વોત્તમ હતા, છતાં એમની જીભ સુભાષકતા ને પ્રાઢતા ને મીઠાશમાં પહેલા નંબરની હતી; તેઓને પોતાની સુભાષકતા ઉપર ગર્વ હતો. બહાદુરી લડાઈના હુનર, તીરઅંદાજી ને ઘોડેસવારીમાં પોતાની બરાબર કોઈને ગણતા ન હતા. કવિતામાં સ્તુતિ ને નિંદા ઉત્તમ રીતની કરી શકતા હતા. પોતાની જીભની મીઠાશ ને અગ્નિ જેવા વર્ણનોથી કુટુંબોને કુટુંબો લડાવી મારતા હતા. લડાઈ ને વિચાર કવિઓની જીભ ઉપર વાસો કરી રહી હતી બાજુ કે કવિતા એ સમયમાં એક બળવત્તર સત્તા હતી. ઘરની છુંડીઓ પેણુ ઉત્તમ કવિતા કરી શકતી હતી. અરબ લોકો પોતાની ભાષા ઉપર એટલા તો અહંકારી હતા કે તે અરબસ્તાન વિના દુન્યાના બધા લોકોને અજમ (સુંગા) કહીતા હતા ને પોતાને અરબ (શુભાષક) કહેતા હતા, અરબનો અર્થ સુભાષા કે મીઠાશ છે.

અરબી ભાષા સ્વાભાવિક રીતે પણ એવી સુંદર ને વિસ્તીર્ણ છે કે જગતની કોઈ ભાષા તેનો મુકાબલો કરી શકતી નથી. દરેક વસ્તુ માટે સેંકડો શબ્દ આ ભાષામાં મોજુદ છે. વળી દરેક વસ્તુની જેટલી જેટલી ભિન્ન ભિન્ન સ્થિતિઓ ને જુદી જુદી ખાસીયતો છે તેમને માટે પણ જુદા જુદા શબ્દો છે. આવું સંપૂર્ણપણું કોઈ ભાષામાં જણાતું નથી. એટલા માટેજ બીજી ભાષાઓનાં ભાષાંતર કરવા માટે અરબી ભાષા ઘણી વિસ્તીર્ણ હોવાથી પસંદ કરવા લાયક છે. માળસની લાગણીઓનો ખરો

સાંપૂર્ણ ભાષાના અભ્યાસને કારણે ભાષાના અભ્યાસને કારણે ભાષાના અભ્યાસને કારણે

ફાટો ખેંચવા માટે એ ભાષા દરેક રીતે સંપૂર્ણ છે અને પુદ્ગલો અરણ્યસ્થાનમાં નથી મોકલી દુરગ્ધાન અરણી ભાષામાં ઉત્પાદિત છે એટલા માટે કે તે વખતે અરણી ભાષા વિના બીજી કોઈ ભાષા સંપૂર્ણતાને પામી ન હતી તેમજ અદ્યપિ પણ કોઈ બીજી ભાષા સંપૂર્ણતાને પહોંચી નથી. ને બધી ભાષાઓ અરણી ભાષાની મોડતાજ ને બધી ભાષાઓનું મૂળ અરણીમાં છે ને બધી ભાષાઓમાં સંખ્યાબંધ અરણી શબ્દો મોજુદ છે પણ અરણી ભાષામાં બીજી કોઈ ભાષાના શબ્દો નથી. બસ કે જે શબ્દોને બીજી ભાષાના છે એમ કહેવામાં આવે છે તે અરણીજ ભાષાના છે જે રૂપાંતર પામીને બીજી ભાષામાં જતા રહ્યા છે.

અરણી ભાષાના શબ્દોનું બંધારણ પુરું છે. દરેક શબ્દ પોતાની સાથે એ નામ પડવાનું કારણ રાખે છે. અરણ બતાવી શકે છે કે કલાણી વસ્તુનું આ નામ શા માટે રાખવામાં આવ્યું. અરણી ભાષામાં નાના ને મોટા ડેરીવેશનના મૂળ રૂપ છે તે જોવાથી આશ્ચર્ય થાય છે કે, શું કોઈ માણસ કે ગામડીઆ અરણ એ ભાષાના સ્થાપક હોઈ શકે ખરા? આ ભાષા બધી ભાષામાં સુધરેલી અને ઘોષેલી છે. વિસ્તીર્ણતા ને મીઠાશમાં કોઈ ભાષા એનો મુકાબલો કરી શકતી નથી. આ ભાષાનું નામજ અરણી એટલે મીઠાશ છે તેથી એજ ભાષામાં દુરગ્ધાન ઉત્પાદિત છે.

બીજું, જે માણસ ઉપર દુરગ્ધાન ઉત્પાદિત તેની કેળવણીની એવી હાલત હતી કે કોઈ પણ નિશાળમાં એક મીનીટ માટે બેઠો નથી, કોઈ શિક્ષકની સોબતમાં રહ્યો નથી, કોઈ પુસ્તક વાંચ્યું નથી, એની પાસે લાયબ્રેરી ન હતી, લાંબી મુસાફરીઓ કરી નહતી, ફક્ત એશીઆઈ તુર્કસ્તાનમાં બે વખત ગયો છે.

પહેલી વખત ગયો ત્યારે ૯ વરસની ઉંમર હતી. હંઝરત અબુતાલીબની સાથે ગયો. આ ઉંમર એવી નથી કે કાંઈની પાસેથી કાંઈ શીખે કે કોઈની સોબતમાં રહી લાભ મેળવે. ખીજી વખત વેપારી થઈને ગયો. વેપારનું કામ એટલું બધું હતું કે તેની જન્મજામાં કોઈ વિદ્યાનની સોબતમાં રહી લાભ મેળવી શકાયજ નહિં ને નવો ધર્મ સ્થાપવાનો વિચાર આવી શકેજ નહિં. જન્મની પહેલાં પિતા ગુજરી ગયા, મા પણ વફાત પામ્યાં, દાદાએ વાલીપણું સ્વીકાર્યું તે ગુજરી ગયા એટલે આપનો કોઈ કાયમનો મુરખખી ન હતો. કોઈએ આપને કેળવણી આપી નથી એ વાત કુરઆનમાં પણ છે “ હે નખી આના પહેલાં તું કોઈ પ્રકારનું પુસ્તક વાંચતો ન હતો ને પોતાને હાથે કાંઈ લખી શકતો ન હતો. જો તું વાંચી લખી શકે એવો હોત તો અસત્ય પૂજક લોકો એવું કહી શકત કે આ કુરઆન તે પોતે બનાવી લીધું છે. પણ જ્યારે તું લખતાં વાંચતાં શીખ્યો નથી, તું લખી શકતો નથી, વાંચી શકતો નથી, અરબસ્તાન તારી આ હાલતથી વાકેફ છે એવી સ્થિતિમાં તારી વહાને જેની આગળ અરબના બધા સુભાષકોની જીલો મુંગી છે તને જુલો ને દગાબાજ કહો જો કામ એવાજ માણસનું છે જેને અક્કલ સાથે કાંઈ લેવા દેવા નથી.”

ઉપર બે વાતો કહેવામાં આવી. એક એ કે આપના સમયમાં મીકાશ ને પ્રાદતાનો સાગર લહેરો મારતો હતો. ખીજી એ કે આપ લખી વાંચી શકતા ન હતા. વાંચકો! આ બંને બાબતો પોતાના મનમાં રાખે ને નીચેની સાખીતીઓ કુરઆન ખુદાનું કલામ છે તે વિષે અંતઃકરણના કાનોથી સાંભળે.

પહેલી દલીલ—એક અભણ માણસ જેને માટે સાખીત થઈ ચુક્યું છે કે તેણે કોઈ પણ નિશાનમાં એક શબ્દ પણ વાંચ્યો નથી, એક અક્ષર પણ લખ્યો નથી તે જો એક સાધારણ

પ્રકારનું પુસ્તક પણ જગતની સામે રજુ કરી શકતો તે પણ તે તેનો અમરકાર ગણાત, તે જ્યારે આપ એવી ઉત્તમ મિઠાશવાળી ને પ્રૌઢતાવાળી કિતાબ લાવ્યા કે જેને માટે ઉંચે અવાજે અરબસ્તાન ને બધા જિનો ને માણસોને એલેજ આપે કે એકજ અધ્યાય એના જેવો બનાવી લાઓ:—“ તું કહી દે કે અગર માણસો જિનો આ કામ માટે એક સંપ થઈ જાય કે આ કુરઆનના જેવી બીજી કિતાબ લાવી શકે તો હરગીઝ લાવી શકાશે નહિ, ગમે તો તે બધા એક બીજના સહાયક થઈ જાય.”

એક અબાણુ, અનાથ, લાચાર, નિરાધાર, નિર્ધન ને અશક્ત આવી ઉત્તમ મીઠાશની પ્રૌઢતાવાળી ભૂમિમાં આવી ઉત્તમ પ્રકારની કિતાબ લાવે અને આવી રીતે પુરા બગથી એલેજ આપે આ ભેદ તો કેઈ શીશોસાફર કે વિદ્વાનથી પણ સમજાવી શકાશે નહિ, જ્યાં સુધી તે કિતાબ લાવનારને ખુદાના તરફથી મોકલેલો ને તે કિતાબને ખુદાની કિતાબ ન સમજે.

આપના સમયમાં સુભાષકતા ને પ્રૌઢતાની જે ધારા વહી રહી હતી તેની હરીકત ઉપર વર્ણવામાં આવી છે કાળામાં દર વર્ષે એક મેળો ભરાતો હતો, તેમાં નામાંકિત કવિઓ પોતાના કસીદાઓ એક બીજના જવાબમાં વાંચતા હતા. જેનો કસીદો સર્વોત્તમ સાબીત થતો તેને બીજ કવિઓ અને પબ્લિકની તરફથી સામાન્ય પસંદગીનો ચાંદ મળતો હતો ને તે કસીદાને જાહેર કરવા માટે કાળાના દરવાજા ઉપર લટકાવી દેતા હતા. એવા સાત કસીદાનું પુસ્તક જેને ‘સબઆ મોઅલ્લકા’ (સાત લટકતા કસીદા) કહે છે ને જે યુનિવર્સિટીની પરીક્ષામાં કેસ તરીકે મંજૂર છે તેનું નામ સબઆ મોઅલ્લકા: આ બનાવની યાદગારમાં રાખવામાં આવ્યું છે કે તે કાળાના દરવાજા ઉપર લટકાવવામાં આવ્યા હતા. જ્યારે કુરઆન શરીફ ઉતર્યું, ત્યારે આપે સૂરએ બકરની આરંભની આયતો ત્યાં લટકાવી દીધી. પછી

અન્યારે લખીદ બીન રખીઅ કે જેનો કસીદો કાખાના દ્વારપર

ઘટકાવેલો હતો, તેણે જ્યારે કુરઆનની એ આયતો પઢી ત્યારે
એટલો તો શરમાયો કે તેણે કમુલ કર્યું કે, બેશક આ કલામ
તો ખુદાનું છે અને એ ઉપરથીજ તે ઇસ્લામનો સ્વિકાર કરી
હઝરત મુહમ્મદ (સ. અ.) ના ફિદાઇઓમાં દાખલ થઇ ગયો.
એવીજ રીતે કઅબ બીન માલિક જે અરબસ્તાનનો એક
પ્રખ્યાત કવિ હતો ને હિસ્સાન બીન સાબીત જે અરબસ્તાનની
તુતી કહેવાય છે. અબ્દુલ્લા બીન કેસ કવિ જેની કવિતા પ્રમાણ
તરીકે વપરાય છે. અબુ ઝુયબ હિંદલી જે આપની પવિત્ર જીભથી
કુરઆન સાંભળવાનો શોખ રાખતો હતો. અઅશી એટલે શમઉન,
અબુનસીર બીન કેસ બીન નફલા યમામાનો કવિ હતો, નાબીગા
જઅદી જે કવિતા કહેતાં કહેતાં ઘરડો થઇ ગયો હતો, કઅબ
બીન ઝુબેર જેણે અતિ પ્રખ્યાત કસીદો બાંત સઅદ રચ્યો છે.
હઝરત ઉમર ખત્તાબ ર. અ. એ બધા પ્રખ્યાત કવિઓ કુરઆન
શરીફની મીઠાશ ને પ્રાઢતા ઉપરજ ફીદાં પ્રીદા થઇને ઇસ્લામના
સેવક થઇ ગયા હતા. સલમાન ફારસી, બીલાલ હબશી ને અબ્દુલ્લા
બીન સલામ ચંદુદી કુરઆનની અનુપમતા દેખીનેજ ઇમાન લાવ્યા
હતા. આ લોકોની હકીકત ઇસ્લામના ઇતિહાસમાં પ્રખ્યાત છે.
વલીદ બીન મુગેયરા મલઉન જો કે ઇમાન લાવ્યો નહિ પણ
કુરઆન શરીફ સર્વોત્તમ છે એવું જ્યોક કહેતો હતો અને ક.ફર
લોકો સામાન્ય રીતે કુરઆનને તેની જાદુઇ મીઠાશથી જાદુ કહેતા
હતા ને હઝરતને જાદુગર કહેતા હતા “આ કલામ તો જાદુ છે
ને એનો લાવનાર કોઈ જાદુગર છે જેનાં વચનો જાદુની પેઠે
અસર કરી જાય છે.” એમ એ લોકો કહેતા હતા.

બીજી દલીલ—કુરઆન શરીફ ખુદાની વાણી છે એની
સાબીતી તે બિવિધવાણી છે જે ખુદાએ ફરમાવી છે કે:—“જો તમે
આ કિતાબની એક સુરતની બરાબર મીઠી ને પ્રાઢતાવાળી બાષાની

સુરત બનાવી શકતા નથી ને ક્રિયામત સુધી એના બરાબર બનાવી શકે એ શક્યજ નથી તો તે અગ્નિથી ડરો જેવું બળ- તણ મૂર્તિપૂજકો ને મૂર્તિઓ છે, ખુદાનો અસ્વીકાર કરનારાઓ (નાસ્તિકો) માટે તૈયાર છે. ”

સ્વાભાવિક ને બનાવટી વસ્તુમાં એજ ફેર છે કે બનાવટી વસ્તુ માણસની બનાવેલી હોય છે ને ઢરેક માણસ કુદરતી બનાવટમાં સરખા હોય છે. એકના જેવું બીજે માણસ પણ બનાવી શકે છે પણ કુરઆન માણસની વાણી નથી તે ખુદાની વાણી એટલે કુદરતી છે તેથી ખુદાની વાણીની નકલ કોઈ પણ મનુષ્યથી થઈ શકેજ નહિ. કૃત્રિમ ગુલાબના ફુલ સેંકડો બનાવવામાં આવે છે પણ કુદરતીનો મુકાબલો હરગીઝ કરી શકતાં નથી; સ્વાભાવિક ફૂલોના રંગ ને સુગંધની આગળ ઝટ નિસ્તેજ થઈ જાય છે.

કુરઆન શરીર ખુદાની વાણી એટલે કુદરતી છે તેથી તેનો જવાબ ક્રિયામત સુધી અશક્ય છે તેટલાજ માટે ખુદાએ એવી એલેન્જ આપી છે કે જિન અને માણસો આ વાણીનો નમુનો રજુ કરી શક્યા નથી અને હે માણસો! તમારાથી આ કુરઆનના જેવું પુસ્તક થાય એ હરગીઝ શક્ય નથી. તેથી કુદરતની આ જબરી એલેન્જ અને ભવિષ્યવાણી છે. ખુદાએ ખબર આપી છે કે એની બરાબર કોઈ પણ માણસ લાવી શકતો નથી ને લાવી શકશે નહિ.

મુસેલમા કઝાબે કાંઈક બકબકાટ કર્યો પણ તેની વાણી એવી નિરર્થક ને પોતળ છે કે કદી પણ કોઈ બુદ્ધિશાળીએ તેને કુરઆનના મુકાબલામાં પેશ કરી નથી. તેની એક હસવા લાયક ભાષા છે. એણે કુરઆનનો મુકાબલો કર્યો તેથી એને કઝાબ (જૂઠા) નો ખીતાબ મળ્યો એ વિના બીજે કાંઈ લાભ થયો

ત્રીજી દલીલ—કુરઆન શરીફ ખુદાની વાણી છે એની મોટી સાબિતી એનું રક્ષણ છે. દુન્યાનું કોઈ પણ પુસ્તક તેના મુજરૂપ ઉપર રહેલું નથી. આકાશી પુસ્તકોમાં તોરત ને ઇંજલ ઉપર નજર કરે તો તેમાં એટલો બધો ફેરફાર થઈ ગયો છે કે એ પુસ્તકોને માનનારા પણ કબુલ કરે છે કે એ પુસ્તકો એમની અસલ સ્થિતિ ઉપર નથી અને કહે છે કે બાઈબલ આખું ઇશ્વર વાણી નથી. હા, બાઈબલમાં ઇશ્વરી વાણી છે. જે સાહિબોની તરફ બાઈબલનો સંબંધ બતાવવામાં આવે છે તેઓનું મરણ અને મરણ પછીની સ્થિતિ એ પુસ્તકમાં મોજુદ છે જેથી જાંહર છે કે એ કિતાબો તે નબીઓની નથી જેમની સાથે એનો સંબંધ બતાવવામાં આવે છે.

વેદને બુચો તો તેના રક્ષણની એવી સ્થિતિ છે કે ૧૧૩૮ ભાગમાંથી ફક્ત ૪ ભાગ બાકી રહ્યા છે. એ ચાર ભાગોમાં પણ એટલો બધો ભેદ છે કે તેનું વર્ણન થઈ શકતું નથી. મુંબઈમાં છપાએલા વેદ ને જર્મનીમાં છપાએલા વેદોનો સુકાબલો

કરીએ તો બ'ને એકબીજા સાથે મળતા નથી, કેટલાક શબ્દોજ ગાયબ થઈ ગયા છે ને સેંકડો મંત્ર આગળ પાછળ છે. 'અંગાવંગા સતમ ભુસ' મંત્ર જે પંડિત દયાનંદજીએ સત્યાર્થ પ્રકાશમાં લખ્યો છે તે વખતે કોઈ હસ્તલિખિત વેદમાં હોય તો હોય છપાચલા વેદમાં તો કોઈમાં પણ નથી. વળી વેદના દરેક પ્રકરણની પાછળ એક બરશત નામે પરિશિષ્ટ હોય છે કે જ્યાંસુધી મંત્ર મંત્રની સામે બંને લીટીઓ પોતાની તરફથી વધારવામાં ન આવે ત્યાંસુધી અર્થ સમજતોજ નથી.

વેદ જીલપર યાદ હોય ને સુરક્ષિત લખેલા હોય એ છેજ નહિ. જગતના આરંભથી ઓછામાં ઓછા વ્યાસજીના સમય સુધીતો કોઈ પુરાવો આપી શકતા નથી કે અગ્નિથી ફલાણા ઋષયે ને ફલાણા ઋષિથી ફલાણા મુનિએ ને તેનાથી ફલાણાએ વેદ શીખ્યા કે મેળવ્યા.

હાલમાં વેદોની ૧૧૩૧ શાખાઓ બતાવવામાં આવે છે જે લખવા માટે બ્રહ્મા કાળે કે લાખે મૃગચર્મ કે સેંકડો મણ ભોજપત્ર જોઈએ અને તે વેદનાં સમયમાં મોજુદ ન હતાં. અર્થાત એના ઉપર લખવું અને લખવાની વિધા અને કાગળ લાખે વરસ પછી થયાં છે જે માટે પુરી કિતાબ તો રહી, એક મંત્ર પણ લખાયો હોય એવો પુરાવો જગતના આરંભનો મળતો નથી.

હવે મોઢે યાદ રાખવાની હકીકત સાંભળો. વેદના દરેક શાખાના મંત્રોની સંખ્યા જો પાંચ પાંચ હજાર ગણીએ તો બધા મંત્રોની સંખ્યા સાડી પંચાવન લાખ થશે અને વેદ પ્રમાણે દરેક માણસની ઉંમર ૧૦૦ વરસની ગણાય છે આટલી નાની ઉંમરમાં પંચાવન લાખ મંત્ર હાલ છે, એ શાખાઓ સુદ્ધાં મોઢે કરવા એ તો માણસની શક્તિની બહાર છે અને કોઈ રીતે માની શકાય એમ નથી તેથી વેદોને કોઈએ મોઢે કર્યાજ નથી અને આજે પણ વેદ જેને મોઢે હોય એવો કોઈ માણસ મોજુદ નથી.

આ સાધારણ નિયમ છે કે જે વસ્તુ સ્મરણમાં રહી શકતી

નથી તેને લખી લેવામાં આવે છે પણ જ્યારે વેદોના સંબંધમાં આ બંને વાતો અશક્ય જણાઈ છે તો વેદોનું અસ્તિત્વમાં અશક્ય માનવું પડે છે.

ભણવા ભણાવવામાં ભાષાંતર સરસ પડે છે અને શુદ્ધતા પણ એવીજ સ્થિતિમાં રહી શકે છે કે તે વિદ્યા રસિક ને સુરક્ષિત હોય. વેદોના સંબંધમાં એ વાત પણ નથી, વેદ લખાયા હોય એ પણ સાબીત નથી ને મોઢે કયાં હોય એ પણ સાબીત નથી, ભણવા ભણાવવામાં આવ્યા હોય એ પણ અશક્ય તેથી વેદ અરક્ષિત છે એ નિઃશંક ખરું છે.

હવે કુર્યાનને બુઝો. એ લખાયલું છે ને જલે પણ યાદ છે ને તેનો પુરાવો ચોકખો છે. શત્રુઓ પણ માને છે કે ૧૩૦૦ વરસ સુધી કોઈ પુસ્તક એવું સુરક્ષિત રહી શક્યું નથી જેવી રીતે કુર્યાન સુરક્ષિત રહ્યું છે. કુર્યાન શરીર જેમને મોઢે વાદ હોય છે તેમને હાફિઝ કહે છે, એવા સંકોટો હાફિઝે હઝરત રસુલુલ્લાહ (સં ૫૦) ના સમયમાં મોબુદ હતો અને ત્યારથી ઈસ્લામીઓ એને મોઢે કરતા આવ્યા છે. દરેક ગામમાં કુર્યાન શરીર મોબુદ છે, ગામે ગામે હાફિઝો મળી આવે છે. હઝરત રસુલે ખુદા (સં ૫૦) અલબુ હતા, છતાં કુર્યાનના રક્ષણ માટે આવો બંદોબસ્ત કર્યો એ પણ કુર્યાન ખુદાની વાણી છે એની દલીલ છે. કુર્યાનના શબ્દે શબ્દ ને અક્ષરે અક્ષર ગણેલા છે એટલે કે કુર્યાન શરીરમાં કુલ ૭૭૪૩૬ શબ્દો છે ને ૬૬૬૬ વાક્યો છે ને અક્ષરોનું ક્રોડટક નીચે પ્રમાણે છે.

કુર્યાન શરીરના અક્ષરો.

અલ્ફેઝ	૪૮૮૭૨	સે	૧૨૭૬
એ	૧૦૪૨૮	જીમ	૩૨૭૩
તે	૧૦૧૯૯	હે	૩૬૭૩

સાંભળીને શરીર શરીર ખુદાનું કલામ છે એની

એ	૨૪૧૬	એન	૨૪૦૯
દાલ	૫૬૪૨	ફે	૮૪૯૯
ઝાલ	૪૬૯૯	કાફ	૬૮૧૩
ફે	૧૫૭૯૩	કાફ	૯૫૨૨
ઝે	૧૫૭૦	લામ	૩૬૬૩૨
સીન	૫૮૬૧	મીમ	૨૬૫૦૦
શીન	૨૨૫૩	નુન	૪૫૧૯૦
સ્વાદ	૨૬૧૩	વાવ	૨૫૫૨૬
દ્રાઢ	૧૬૦૭	હે	૧૬૦૭૦
તોય	૧૨૭૬	લાણ અલેફ	૪૭૨૦
ઝોય	૮૪૨	ચે	૩૫૯૧૯
એન	૯૨૨૦		

કુલ ૩૫૩૬૪૩

ચોથી દલીલ—કુરઆન શરીર ખુદાનું કલામ છે એની ચોથી દલીલ એ છે કે એ અનુપમ પ્રવાહવાળી અને ખરી ભાષામાં છે જે વાંચીને સાંભળીને ભણેલા કે અભણ અરબ કે બીજા દેશનો, શહેરી કે ગામડીઓ દરેક શ્રીદા છે. કુરઆન શરીરને જ્યારે એક કારી (સારી રીતે પઢનાર) સારા અવાજથી ને મનને ગમે એવી રીતથી પઢે છે તો શ્રોતાઓ ઉપર એક પ્રકારની લીનતા આવી જાય છે. વધામણીનાં વાકયો સાંભળીને નઝરની સામે સ્વર્ગનું ચિત્ર ખડું થાય છે ને દોઝખની આગને સાંભળીને શરીર પરનાં રૂંવાટાં ઉભાં થઈ જાય છે. કુરઆન શરીરની ગોઠવણ ને ઉત્તમ ભાષાને માટે શું લખીએ તે સમજાતું નથી. જસ એટલું જ કહી શકાય છે કે તે કોઈ માણસની વાણી નથી અને કોઈ માણસની શક્તિ પણ નથી કે તેનાં વખાણ કરી શકે. એક શાયર કહે છે કે:—

કલામકા તેરે વોહ લુન્ક કયા બયાન કરે,
ઝળાંપે આ નહીં સકતી જો દિલમેં લગઝત હય.

કુરઆન શરીફના શબ્દો પણ ખુદાની તરફના છે ને શબ્દો શબ્દ હંઝરત જુઝઇલે (અ. સ. ૭) આપને પોહોંચાડયા છે તેથી કુરઆન શરીફની અસર એવી તો તાત્કાલિક છે કે અરબ લોકો કે જેઓ કુરઆન શરીફ પર ઈમાન ન લાવ્યા તેઓ પણ ના છુટકે એટલું તો કબુલ કરતા હતા કે આ કુરઆન શરીફ તો ખસ દિલો ઉપર બહુની અસર કરે છે.

પાંચમી દલીલ—કુરઆન શરીફ ખુદાની વાણી છે એની એક સાબીતી એનો અતિશય પ્રચાર છે. દુન્યામાં જેટલો કુરઆનનો પ્રચાર થયો એટલો બીજા કોઈ પુસ્તકનો થયો નથી. કુરઆન શરીફ આફ્રિકા, અમેરીકા યુરોપ ને એશીઆના બધા દેશોમાં નજરે પડે છે, ઘણીજ ભાષાઓમાં એના તરજુમા થયા છે, ગામે ગામ એના હાફિઝ ને ઠારી નજરે પડે છે. બધા દિન મ ને કનિષ્ઠ, સ્ત્રી પુરૂષ અને બાળકો એને પડે છે, મકતબો ને ઈસ્લામી શાળાઓમાં શીખવવામાં આવે છે. એને ચાહનારાઓ જીવંતી પણ એને પ્રિય ગણે છે ને દરેક વસ્તુ કરતાં એની વધારે અહમ કરે છે.

તૌરાત અને ઇંજીલની એવી હાલત હરગીઝ નથી. તેઓ ભાષાંતર પરથી ભાષાંતર થએલી સ્થિતિમાં જગતમાં મોજુદ છે ને તેમાં પણ ફેરફાર થઈ ને ઘણુંજ રૂપાંતર થઈ ગયું છે. કુરઆન શરીફ જેવો પ્રચાર, કુરઆન જેવી અહમ, તેમાંનો કોઈ માણસ કરતો નથી. તેમને શીખવવાને ગામે ગામ કુરઆન શરીફની પેઠે શાળાઓ નથી, તૌરાત ને ઇંજીલનો કોઈ હાફિઝ નથી. બલાકારે તૌરાત ને ઇંજીલ લોકોને વળગાડવામાં આવે એ તેને ફેલાવો ન કહેવાય. એનાં તો કાગળોથી પડીકાં બંધાય છે બલકે ખરે ફેલાવો તો એ કે જે મતલબ માટે તે કિતાબ ઉતરી છે તે કામમાંજ તે વાપરવામાં આવે.

કુરચ્ચાન શરીરને જીવંત, તે આખા જગત માટે આવશ્યક છે. કેમકે

સુલક કોઈ શહેર કોઈ ગામ એવું નહિ હોય જેમાં કુરઆન શરીફની સંખ્યાબંધ પ્રતો મોજુદ ન હોય, જે કે તેને ઉતરે તો ફક્ત ૧૩૦૦ વરસ થયા છે. આ શો અંધેર છે કે વેદોને આવે તો ૨ અબજ વરસ થઈ બય છતાં હિંદુસ્તાન બદકે કાશીની બહાર તેની એક પ્રત પણ મળે નહિ ? માટે, હે સાહેબો ! ખુદિ પુર્વક વિચાર કરો કે સત્ય શું છે ?

સાતમી દલીલ—કુરઆન શરીફ ખુદાની વાણી છે તે એના ખુદાઈ વર્ણન અને બાદશાહી ફરમાન જેવી ભાષાથી સાબીત થાય છે. એટલે કે જેવી રીતે કોઈ હાકેમ પોતાના તાબેદારને રૈયતને હુકમ કરે છે કે, આમ કરો આમ ન કરો અથવા આ અમારો હુકમ છે અથવા અમે આ પ્રમાણે ફરમાવીએ છીએ અથવા આ ખુદાઈ બહેરનામું છે. એવીજ રીતની બોલી ખુદાએ કુરઆન શરીફમાં બહેર કરી છે. જેમકે ખુદા ફરમાવે છે કે ‘આ લિખિત ફરમાન ખુદાના દરખાસ્તી સાદર થાય છે જે બળવત્તર હિકમતવાળો છે’ અને ‘તમે વ્યભિચારની પાસે પણ ન જાઓ તે નિર્લજ્જતાનું કામ ને નહારો કાયદો છે’ અને ‘તમારે માટે છેવટનો હુકમ આપવામાં આવ્યો છે કે તમે તેના વિના બીજા કોઈની પૂજા ન કરો ને માળાપથી સુલુક કરો’ ‘હે નબી ! તું બહેર કરી દે કે તે ખુદા પાક જે શુણ્ણમાં એક છે’ ‘અને માણસને અમારી તરફથી તાકીદી ઓર્ડર છે કે તે માળાપની સાથે સુલુક કરે’ ‘આ લખાણમાં કંઈ પણ શંકા નથી એજ ખુદાને બાદશાહી હુકમ છે.’

આઠમી દલીલ—કુરઆન શરીફ ખુદાની વાણી છે એના પુરાવો એની સત્ય અસર છે, જેણે અરબ જેવા બહીલ દેશના માણસોને થોડાજ સમયમાં અતિશય સુધરેલા, વિનયી ને ખુદાઈ માણસ બનાવી દીધા. અરબની પ્રથમની સ્થિતિ જુઓ તો તેમની ચાલચલગત એવી તો નહારી હતી કે તેમને માણસ

કહેતાં પણ આંચકો ખાવો પડતો હતો, પણ હજરત રસુલે
ખુદા (સ. અ.) ના પધાર્યા પછી ફક્ત કુરઆનની અદ્ભુત
અસરે તેમને છેક અવનતિના ખાડામાંથી કાઢીને ઉન્નતિના
ઉંચા શિખર ઉપર પોંહોંચાડી દીધા. તે જંગલીમાંથી માણસ
ને માણસમાંથી વિનયી માણસ ને વિનયી માણસમાંથી ખુદાને
ઓળખનારા ને ખુદાના વહાલા બની ગયા અરબસ્તાન એક
એવો દેશ હતો કે તેને કોઇ ઓળખતોએ નહતો, હવે કુરઆન
શરીફના પ્રતાપે જગતની તથા આખેરતની ચરતી કરીને બધી
કોમોથી સરસ થઇ ગયો, બદકે બંગાલાથી લઇને આટલાંટિક
મહાસાગર સુધી ઇસ્લામનો વાવટો ઉડવા લાગ્યો. ને તે બંને
લોકની ચડતી કે જેની બેડ બીજે મળતી નથી તેમણે કરી.
એક પ્રીરંગી કહે છે કે અરબ લોકોએ કુરઆનના પ્રતાપથી દસ
વરસના સમયમાં એટલા બધા દેશો છૂટી દીધા જે સિકંદરના
મુલકથી વીસ ગણા હતા. તે લોકો ઘેટાં બકરાં ચારતાં ચારતાં
એવા થઈ ગયા કે બાણે કોઇએ બાંદુ કરી દીધો.

આ કુરઆનશરીફની તાસીર છે કે કોઇ પણ જાતના દબાણ
ને બળાત્કાર વિના આખા જગતમાં ફેલાવા પામે છે. વિદોષીઓ
વિચાર કરે કે ચીનમાં કંઈ બલા દાખલ થઈ છે, આફ્રીકામાં કંઈ
તલવારે અસર કરી, લિવરપુલ ને અમેરિકામાં કંઈ તલવાર કામ
કરે છે? હિંદુસ્તાનમાંજ હિંદુઓ વગેરે હજારો માણસ કેમ મુસ-
લમાન થાય છે? એ કયા હથીઆરનું કામ છે? ફક્ત કુરઆનની
અદ્ભુત તાસીરની તલવાર છે.

નવમી દલીલ—કુરઆન શરીફ ખુદાની વાણી છે તેની
સાખીતી તેમાં આપેલી બિધ્યવાણી છે. જે બનાવ બને તે
પહેલાં કુરઆનશરીફમાં આપવામાં આવી છે. કોઈ પણ સામાન કે
આશા ન હોવા છતાં આખી દુન્યામાં ઇસ્લામ ફેલાશે એવી
બખર તેમાં આપેલી છે. હજરત પેગંબર સાહેબના તાબઈન

બુદ્ધાની એકતા, ઓળખાણ, પવિત્રતા ને પવિત્ર નામોથી ભરેલું છે. કોઈ પણ ઠેકાણે અગ્નિ, વાયુ, ધૃંદ્ર ને સૂર્ય વગેરેની આગળ નમવાતું ને તેમનો મહિમા કરવાનો હુકમ નથી. નમુના દાખલ કુરઆનની કેટલીક આયતોનો તરજુમો અહીં લખવામાં આવે છે.

સુરએ ફતેહા.

(૧) આ સુરત દરેક નમાઝમાં પઢવામાં આવે છે જેનો પદ્યમાં તરજુમો આ પ્રમાણે છે:—

બુદ્ધા તુ માલિક હે સબસે બડા, ઝમીં આસ્માં તુને પેદા કિયા તુઝીકો તો લાયક હે તારીફ સબ, કે દારેનકા તુ હે ખાવિંદો રબ તુ રહેમાન હે આર નિહાયત રહીમ હે ફયલી હુઈ તેરી રહમત અઝીમ હે માલિક કયામત કે દિનકા તુહી, મિકારી હેં સબ આર ગની હે તુહી હેં જુકતે બુદ્ધા તુઝીકો મુદ્દામ, તલબ હે મદદકી તુઝીસે મુદ્દામ ચલા રાહ સીધી તુ હમકો મુદ્દામ, મિલે શરકે બાઈસસે રાહત તમામ તેરી નેઅમતોસે જો હંચ સરફરાજ, તુ કર વયસા હમકોબી અચ બેનિયાઝ

ગજબ તુને જનપર કિયા ઉનકી રાહ, બચા હમકો ઉસસે દે તેરી પનાહ ન શુમરાહોંકી ચાલ હમકો ચલા, હમ આઘીન કહતે હેં અચ કિશિયાયે બંદા હે આઘિદ તેરા પુર ખતા, યે સુરતકી બરકત ઇસે હો અતા

હવે જુઓ કે આ સુરતમાં માણસને કયાં સુધી બુદ્ધાની એકતા ને પાલકતા, દયાને કૃપા, દ્રઢતા ને બુદ્ધાની મદદ માંગવાની પ્રેરણા કરી છે જેનો મુકાબલો વેદ કે કોઈ બીજું પુસ્તક કરી શકતું નથી (મિરાજુલ મોમીનીન નામે પુસ્તક જુઓ)

(૨) હે માણસો તમે તમારા તે પરવરદિગારની ઇબાદત કરો જેણે તમને જન્મ આપ્યો અને તમારી પહેલાં જે લોકો થઈ ગયા તેમને પણ જન્મ આપ્યો. એવું કરશો તો આખેરતનાં

કખોથી છુટી જશે. ભકિતને લાયક તેજ છે જેણે જમીનને પાથરણું બનાવ્યું ને આકાશને માથા ઉપર પ્રકાશિત ચંદ્રવો બનાવી ઉભું કર્યું ને આકાશમાંથી વરસાદ વરસાવીને તેની મદદથી તમારે ખાવા માટે ફળો પેદા કર્યા માટે એવા ખુદાને કોઈ ભાગીઓ ન ઠરાવો, જો કે તમે જાણો છો કે એની જોડ લાવવી અશક્ય છે.

(૩) અને તમારા ખુદા એકજ ભકિત કરવા લાયક છે ને તે વિના બીજો કોઈ પૂજ્ય નથી, તે ઘણોજ દયાળુ ને મહેરબાન છે.

(૪) ખુદા તે અપરાધ કદી સમા કરતો નથી કે તેનો કોઈ ભાગીદાર ઠરાવવામાં આવે. એ અપરાધ વિના બીજો ગમે તેવો અપરાધ હોય તે માફ થવાની આશા છે ને જે ખુદાની સાથે બીજાને મેળવે તો તેણે ભારે તોહમત મુકયું. માટે હે આર્યો ને સનાતન ધર્મીઓ અને ઇસાઇઓ તથા યહુદીઓ ! સાંભળો કે જ્યાંસુધી કુરઆનશરીફ પ્રમાણે એકજ ખુદાની પૂજા ન કરો ત્યાં સુધી તમારી મુક્તિ નથી.

(૫) તમે સુરજને ન નમો ને ચંદ્રમાની આગળ માથું ન નમાવો, માથું તો તેજ જાતની આગળ નમાવો કે જેણે આ બધા આકાશી પદાર્થોને સરજ્યા. જો તમે ખુદાના ખરા પૂજક છો તો અગ્નિ, વાયુ, સૂર્ય, વગેરે દેવતાઓને છોડો અને ખુદાના ખરા પૂજક બની જાઓ.

(૬) હે નબી ! કહી દે કે “હે, લોકો ! હું તમારી બધાની તરફ ખુદાનો રસુલ થઈને આવ્યો છું. તે ખુદા કે જેનું રાજ્ય આકાશ ને જમીન પર છે, તે વિના બીજો કોઈ પૂજને લાયક નથી, મારવા ને ટવતા કરવા એ એનું જ કામ છે. માટે તે ખુદા ને તના રસુલપર ઇમાન લાવો, તે રસુલ કે જે અભણ નથી છે, ખુદા ને તેની વાણી પર તે નબી પુરી આસ્થા રાખે છે. તમે તેનીજ તાબેદારી કરો કે ખરો રસ્તો પામો.”

હમ હેં કે તુરે અકલસે રવશન જહાં કરેં
આહિં તો આયોંકો અલી દમમેં ચુપ કરેં
અમકા જો ઇસ જહાંમેં સિતારા મુહમ્મદી.
લાખોં હુએ યહુદો નસારા મુહમ્મદી.

હમ પર ખુલે હકાયકે તવરેત સાફ સાફ
હમ પર ખુલે હકાયકે ઇનજીલ સાફ સાફ
કેહ ડાલેં સાફ સાફ અગર કીજીયે મઆફ
હમસા નહીં ઝમાનેમેં અઝ કાફ તા બ કાફ
અમકા જો ઇસ જહાંમેં સિતારા મુહમ્મદી;
લાખોં હુએ યહુદો નસારા મુહમ્મદી.

ફરજંદ હકકે કયસે હોં હમ બંદએ જલીલ
વહાં તીનપર નઝર હે વહાં એકહી કહીલ;
વહાં જોશે શોરો શર હે યાં બેહસે કાલોકીલ,
વહાં બેહેરે બે સખીલ હે યાં નેહરે સલ સખીલ
અમકા જો ઇસ જહાંમેં સિતારા મુહમ્મદી
લાખોં હુએ યહુદો નસારા મુહમ્મદી

ફિરઆનીયત વહાં હે યહાં મોલવી શિઆર:
વહાં લાખ બાદા ખવાર યહાં અંદ રોઝાદાર;
વહાં શગલે નાવો નોશ યહાં ફિક્રા ઇંજતિરાર
દુનિયાપે વહાં ધુમન્ડ હે ઉકળાપે યાં મહાર
અમકા જો ઇસ જહાંમેં સિતારા મુહમ્મદી
લાખોં હુએ યહુદો નસારા મુહમ્મદી.

(૯) અદલાહો લાઈલાહો ઇદલાહુ (આયતુલ કુરસી) એ
એવી પવિત્ર જાત છે કે તેના વિના બીજે કોઈ ઇબાદતને
લાયક છેજ નહિ (તો ઇસા ને રહુલ કુદસ પૂજ્ય શી રીતે હોઈ
શકે છે) ખુદા ઝિંદા છે, તે પોતાની જાતની સાથે કાયમ છે
(પણ હઝરત ઇસા ઉપર તો તમારી માન્યતા પ્રમાણે મોતે

[illegible]

પોતાનો કાળુ ચઢાચો ને તેમની સ્થિતિમાં ફાંતર થતું રહ્યું
તો તે ખુદા કેવી રીતે થઈ શકે ?) તેને તો ઉઘ કે
નિંદ્રા આવતીજ નથી (પણ હંઝરત ઇસાનું સૂઈ રહેવું
તો ઇજલથી સાબીત છે તો તે ખુદા કેવી રીતે થઈ શકે ?)
જમીનપર ને આકાશમાં જે કાંઈ છે તે તેનુંજ છે
(પણ હંઝરત ઇસાની તો એટલી પણ સત્તા નહતી કે એહીના
એ દીકરાઓને જમણી ડાબી બાજુએ બેસાડી શકે અથવા જે
અંજુરને ફળ ન આવતો હોય તેને ફળવાન કરી શકે. કોઈની
તાકાત નથી કે તેના હુકમ સિવાય તેની આમે કોઈની ફરમાશ
કરી શકે તો પછી હંઝરત ઇસા ખુદાના શરીક થઈને દુન્યાના
સુકિતદાતા કેવી રીતે થઈ શકે ?) તે અસ્તિત્વમાં જે કાંઈ છે
તેની આગલી પાછલી બધી હાલત બાજે છે (પણ હંઝરત
ઇસાને કિયામત કયારે આવશે તેની ખબર નહતી) ખુદાના
સાન ઉપર કોઈની હદ બંધી થઈ શકતી નથી, પોતાની ઝાત
સિવાય કે જે પોતે ખતાવે (તો હંઝરત ઇસાને તો એ પણ
માલુમ ન થયું કે મારા દામનને કોણે હાથ લગાડ્યો તો હવે
તે માણસ હતા એમાં શો શક છે ?) તેની કુરસીમાં ઝમીન
ને આસમાન સમાઈ ગયાં છે (પણ હંઝરત ઇસાની તો એક
ગામની પણ બાદશાહત ન હતી બલકે આપ ખ્રીસ્તીઓના કહેવા
પ્રમાણે ઘણા અપમાનની સાથે સુળીએ ચઢાવવામાં આવ્યા) તે
આકાશ ને જમીનના રક્ષણ કરવામાં થાકતો નથી (ને હંઝરત
ઇસાનું થાકી જવું આજે ઇજલથી સાબીત છે) તેની પદ્ધિ
ઉચ્ચતા ને પ્રોહતાવાળી છે (હવે હંઝરત ઇસાની પદ્ધિ જોવી
હોય તો શુળી વખતની બાબત ઇજલમાંથી વાંચો) નીચેની
કવિતા મીસરના ઇસ્લામી અખબારમાંથી નકલ કરવામાં આવી
છે જે અસલ અરબીમાં હતી તેને ઉર્દૂ ભાષાનાં પોશાક પહેરાવવામાં

કાપવામાં આવી છે. તે કવિતા નીચે પ્રમાણે છે:—

હું એક સવાલ તુમસે યા અર્ધચોંદનસારા
 દેના જવાબ હમકો તુમમે અગર હો યારા
 કેહતે હો તુમ ખુદાકો ધનસાંને માર ડાલા
 વો કયા બલા ખુદાથા બંદોને જીસ્કો મારા
 રાજી અગર રહ્યા વો બા ઈ હમાલી ઉનસે
 તો હો ઉન્હેં બશારત જીનસે વો ખુશ સિધારા
 નારાજ અગર ગયા વો ઉનસે તો બસ ચે સમજો
 જોર આવરીસે ઉનફી નાચાર થા બિચારા
 સુલીચે જાન દી જબ કઈયુમે આલેમી ને
 કાયમ રહ્યા ખુદા બિન કયોંકર જહાન સારા
 ચે આસમાન સાતોં કયા થે ખુદાસે ખાલી
 જેરે જમીન ઉસ્કો જબ જોરમે ઉતારા
 માલિક બજેર કયોં કર ચે મિલકતે રહી ફિર
 જબ બે કસાના ઉસને ઉનસે કિયા કનારા
 હો આસરેયે જીસ્કે કુલ કાયનાત કાયમ
 લકડીને બોઝ ઇસ્કા કયોંકર બલા સહારા
 લોહફી બેડીયોંને હાથોંસે દુશમનોં ને
 કયોંકર ખુદાકો જકડા કિસ તરહા ઉસ્કો મારા
 જિંદા કિયા ખુદાકો ફિર દુસરે ખુદાને
 યા ખુદ બ ખુદ વો ઈસા જિંદા હુવે દુબારા
 વો કપ્રલી અજબથી જીસ્મે ખુદા સમાયા
 વો પેટ ઉસસે બઢકર જીસ્મે ઉસે સહારા
 ઈસ તીરા કોઠડીમે નવ માહ તક વો ઠેરા
 જોર ખુને હયઝ બાકર કરતા રહ્યા શુઝારા

થા નાતવાન બચ્ચા બચ્ચા કે થા વો નિકલા
 મુંહ દુધકી ગરબસે ખોલે હુવે ખ્યારા
 ખત્તા રહા બરાબર પીતા રહા બરાબર
 ફિરતા રહા બરાબર ફિર વો ખુદા તુમ્હારા
 હે જાત પાકે બેસકી ઇંસ કિઝબો ઇશ્તરા સે
 ખોહતાન હે' ચે સારે અલ્લાહયે આશકારા
 અઝમત સલીખમે' હે કયા અય સલીખવાલો
 કયોં ફેંકના નહીં' હે ઇસ્કા તુમ્હે' ગવારા
 ફેંકા સલીખકો તુમ ફેંકો સલીખકો તુમ
 અકલે સલીખકા હે હરદમ ચેહી ઇશારા
 થી ના ગવાર સચમુચ અલ્લાહકો વો સવારી
 મેખુંસે જુસ્પે ચસ્પાં થા જુસ્મ ઇંસકા સારા
 દરદો અલમસે જુસ્કે બેતાબ હોકે હાયે
 કિસ બે બઝીમે' આખિર વો બાપકો પુકારા
 નાપાક હે ચે સુલી મલજિન હે ચે સુલી
 કયોં ચુમતા હે ઇસ્કો કર ડાલ પારા પારા
 અલ્લાહકી ઇહાનત જુસપર હુધ હો ઉસ્કી
 કરતે હો કયોં પરસનિશ અયે બે સમજ નસારા
 તાઝીમ અગર હો કરતે મેહેઝ ઇંસલિયે કે ઇંસપર
 કુછ દેર તક ખુદાવંદ લટકા રહા તુમ્હારા
 કમ્રોંકો કિસ લિયે ફિર સબ્હા નહીં' હો કરતે
 મદકુન તીન દિન તક જુસ્મે' રહા બિચારા
 સાલેહકી હે નસીહત અબદુલ મસીહ તુજંકો
 બસ હે ચેહી કે કરલે ઇંસ દીનસે કનારા

(૧૦) અગર ઝમીન અને આસ્માનમાં પુદા વિના
ખીજે મા'પુદ હોત તો ઝમીનને આસ્માન તથાહ થઇ જાત.

બુદ્ધાની સામે બીજો કોઈ મા'બુદ્ધ નથી. જો એણે હોત તો દરેક મા'બુદ્ધ પોતાની સૃષ્ટીની સાથે બુદ્ધો હોત ને તેમાંના દરેક બીજા ઉપર મોટાઈ મેળવવા મથત.

(૧૧) લોકો તમે મૂર્તિપૂજાની ગંદકીથી બચો ને બુદ્ધ તથા દેવો ચડાવેલી વાતોથી પણ બચો. એક ધ્યાનથી બુદ્ધાના પૂજક બની જાઓ કોઈને તેનો ભાગીદાર ન બનાવો.

(૧૨) બુદ્ધ સિવાય બીજો કોઈ પૂજાને લાયક નથી, ઉત્તમ ને સારા નામ તેનાંજ છે.

મુનાબત

કર ધનાયત અપની ઉલક્ષિત અય કરીમ
તા ન હો મેહશરમે' મુજકો ખોડો બીમ
ધંશકમે' તેરે રહે' હમ મુબતિલા
ગેર કી ઉલક્ષિતસે તુ હમકો ખચા
હો અખાં પર નામ તેરાહી સદા
જીસ 'જગા બચકું વ યા લેટું બુદ્ધ
ઓર દુરદે મુરતુફા હરદમ પડું
રાહ પર ઉનકી હમેશા મેં ચલું
જો તરીકા હે રસુલુલ્લાહ કા
યો તરીકા કર મુજે યારબ અતા

છેવટ.

ભણ્ણુ' જોઈએ કે પૃથ્વી ઉપર જેટલા સંપ્રદાયો છે, બધાનાં મૂળતત્ત્વો ને બધાની મન્યતાઓ જેટલે દરજે ઇસલામની સાથે મળતાં આવે છે એવા કોઈ સંપ્રદાયના મૂળતા નથી ને જે ઇસ્લામી મૂળ તત્ત્વો છે તે બધા સંપ્રદાયોમાં સામાન્ય છે. ગમે

તો તેમનું રૂપ જુદું હોય. બીજા ધર્મોએ તેમની કાયા પલટાવી
ખરાબી કરી દીધી છે ને ઇસ્લામમાં તેની અસલ બાકી છે.
ખુદાની એકતા કે જેના ઉપર ઇસ્લામ ગર્વ કરે છે તેને બધા
માને છે. રસુલપણું બધા કબુલ કરે છે ને કોઈ ધર્મ તેનાથી
ખાલી નથી ક્રિયામત, ઇબાદત, ઇનામ, સજા બધામાં છે જેથી
સાફ જાહેર થાય છે કે બધા ધર્મોનું મૂળ ઇસ્લામમાં છે ને
બધા ધર્મો એમાંથીજ નીકળ્યા છે ને ઇસ્લામજ ખુદાઈ ધર્મ છે.

હવે એ ખ્યાલ કરવો કે જે હાલતમાં બધા ધર્મોનાં મૂળ
તત્વો એકજ છે તો પછી તજવીજ ને શોધ ખોળ કરવાની શી
જરૂર છે? જે ધર્મમાં જે માણસ છે તેનાજ કાયદાને અનુસર
વાથી તેની મુક્તિ થઈ શકે છે. પણ આ ધારણા તદ્દન જુદી છે,
કૃત્રિમ ને સ્વાભાવિક વસ્તુઓમાં જમીન આસ્માનનો ફર છે.
સ્વાભાવિક વસ્તુઓ જુઓ ને તેના મુકામલામાં કૃત્રિમને વિચાર
પુર્વક નિહાળો તો કૃત્રિમમાં એક પણ ખુબી સ્વાભાવિક જેવી
નહિ મળે. એજ હાલત ઇસ્લામ ને બીજા ધર્મોની છે. કેમકે
બીજા ધર્મો કૃત્રિમ ને લોકોના મનના ઉભરા પ્રમાણે રૂક્ત
બનાવટી છે ને ઇસ્લામ સ્વાભાવિક ને ખુદાઈ ધર્મ છે જેનાં
મૂળતત્વો ને આજ્ઞાઓ ખુદાની તરફથી છે ને હઝરત મુહંમદ
(સગ્ય) ખુદાની તરફથી આવેલ ને દુનિયાને દલીલ રૂપ
છે માટે જેમણે ખુદાના હુકમ પ્રમાણે અમલ ન કર્યો ને શીખા-
મણુ આપનાર સત્ય પેગંબરને અનુસર્યો ને લોકોના કૃત્રિમ
ધર્મોને ખુદાના ધર્મ ગણતો રહ્યા ને ખુદાના હુકમને જોયાકે
સાંભળ્યા પણ નહિ ને હમેશા તેની વિરુદ્ધતાને ખરે માર્ગ
સમજ્યા ને તેને જુઠો સાબીત કરવાને મહેનતમાં મંડ્યા
રહ્યા ને એવુંજ માની રહ્યા કે એ ખુદાની વાણી નથી કોઈ
માણસની બનાવટ છે અર્થાત સ્વાભાવિક નથી કૃતિમ છે. તો એવા

લોકો મોક્ષની અશા રાખે ને પોતાની માન્યતાથી લાલ મેળવે
એ અશક્ય છે.

સાહેબો કુરઆન ખુદાના તરફથી છે એ સાબિત થઈ ચુક્યું
છે. ખુમો પાકીને કહે છે ને પોતે ખુદાની તરફથી છે એ
દાવો કરે છે કે જો આખી દુન્યાના માણસો મારો મુકાબલો
કરવા આવે તો કદી કરી શકશે નહિ, હું બધા એમો ને ભુલોથી
પવિત્ર છું. હું ખુદાની વાણી છું અને જેવો અર્શ પરથી ઉતર્યો
તેવીજ સ્થિતિમાં ૧૩૦૦ વરસથી છું ને કિયામત સુધી એવીજ
સ્થિતિમાં રહીશ. મને ન માનનાર જુલમી ને બળવાખોર છે. તે
દુન્યા કે જેની કીમત ખુદાની રૂબરૂ મચ્છરની પાંખની બરાબર
પણ નથી તે ફક્ત થોડા દિવસની છે, મરી ગયા પછી તે સ્વપ્ના
જેવી જણાશે. મને જે નહિ માને તેના મોક્ષ થવાનો નથી.
સીતેર સીતેર ગજની આગની સાંકળોમાં એમને એવા જકડવામાં
આવશે ને પકડવામાં આવશે કે આજ સુધી દુન્યામાં કોઈપણ
માણસે કોઈપણ માણસને એવી રીતે જકડયો નહિ હોય ને એવી
સખ્તી ને અપમાનથી કોઈને પકડયો નહીં હશે. મને ન માનનારાઓ
ભલે જગતની થોડા દિવસની જિંદગીનો ઉપયોગ કરી લેા ને સારી
પેઠે મનની ઈચ્છાઓ પુરી કરેા. મરણ આવતાંજ તમે નરકમાં
સદા કાળ રહેનારા કપટમાં ફંસાઈ જશો. જેવી રીતે આજે તેના
ફરમાનને ગફલતના કારણથી સાંભળતા નથી ને ખુદાને વીસરી
ગયા તેવીજ રીતે તે ખુદા પણ તમને કપટમાં નાંખીને ફરી તમારી
બબર પણ લેશે નહિ. નરકના દરવાનો ઘણાજ વજ્ર હૃદયના ને
સ્વભાવિક રીતે નિર્દય હશે, તે મુંગા ને બહેરા હશે કે નરક-
વાસીઓના ખુમ બરાડા સાંભળશે નહિ, ત્યાં કોઈની હીમાયત કામ
આવશે નહિ તેમજ સગાઈ કે શક્તિ પણ કામ આવશે નહિ.
નરક ઘણીજ બરાબ જગ્યા છે ને તે ખાસ કરીને નાસ્તિકો

માટે તૈયાર કરવામાં આવી છે. હું તમોને ખબરદાર કરનાર

ચોખ્ધાર છું ને જાહેર ઢંઢેરા પીટું છું કે, ખબરદાર થઈ જાઓ, હુશીયાર થાઓ, મોત તમારા માથા ઉપર ઉભું છે; સદાકાળ જ્યાં જીવતા રહેવું છે તેનો સામાન મરવા પહેલાં તૈયાર કરે ને લાંબી મુસાફરી માટે જોઈતી વસ્તુઓ સાથે લો. જો તમે મારી શીખામણ માનો તો તમને આવા ભયંકર દુઃખની જરા પણ ધાસ્તી રહેશે નહિ ને જવાહીરો ને ચાંદીના ખંગલા બનેલા તૈયાર મળશે, જે આજસુધી કોઈના વિચારમાં પણ ન આવ્યા હોય ને તેમાં મીઠી નહેરો વહે છે ને કોઈ પણ પ્રકારનો ત્યાં અટકાવ નથી ને જે વસ્તુ ચાહેશે તે ત્યાં મળશે ને તે આ તાબેદારીના બદલામાં તમને મળશે ને કદી પણ ત્યાંથી તમને કોઈ કાઢી મુકશે નહિ. હું તમારે ઘર છોડાવતો નથી તેજ દોલત કે આખરૂંથી રોકતો નથી, તમને કબૂતમાં નાખતો નથી તો હું તમને આ સારી સલાહ આપું છું કે બસ ખુદાને એક માનો, તેના મોકલેલા હુકમોને જીવ સાટે કબૂલ કરે તેના રસુલ મુહમ્મદ (સ. અ) ના રસ્તા ઉપર ચાલો, ખુદા વિના બીજા કોઈની ભક્તિ ન કરો, દુન્યાની સાથે ભલાઈથી વર્તો ને નક્કી જાણો કે મુઆ પછી કિયામત આવનાર છે ને ત્યાં કિસાબ થશે. એજ રસ્તો સીધો ને મોક્ષદાયક ને સદાકાળનો છે, હવે જે ચાહે તે માને, મને જે કહેવાનું હતું તે કહી દીધું. છેવટમાં હજરત મોહમ્મદ સલ૦ ની નાઅત શરીફ લખી સમાપ્ત કરવામાં આવે છે, અલ્લાહ બસ, બાકી હવસ.

જબ હિરાકે ગારસે ચેહરા દિખાયા આપને
નુરે વેહદતસે જહાં કે જગમગાયા આપને

કુફ્રે ઓર ખાલિલ અમાનેસે મિટાયા આપને
દીનકા સીધા હમે રસ્તા દિખાયા આપને

ચુપકે ચુપકે ભુત પરસ્તીકો ઘટાયા આપને
 રફતા રફતા હક પરસ્તીકો બઢાયા આપને
 બાઇસે રેહમત હુવે સારે જહાંકે વાસ્તે
 રેહમતુલ લિલ આલેમી અલકાળ પાયા આપને
 કર દિયા શમશે હકીકતકા ઉબલા ચારસૂ
 મેહરે આલમતાળ કો નીચા દિખાયા આપને
 આદમીયત પરબી કિતના આપકા અહેસાન હે
 નોચે ઇનસાંકો ગુલામીસે છુડાયા આપને
 ઝીલ કર સો સખતીયાં સેહકર હઝારોં કુલફતે
 સયો ઇસતિકલાલ કા નકશા જમાયા આપને
 બસકે અવસાફે હમીદા જમ્યા થે સળ આપમેં
 અહમદો મેહમદો હામિદ નામ પાયા આપને

વકક કરેલાં ઈસ્લામી પુસ્તકોનું લીસ્ટ.

પુસ્તાનુલ આરેશીન—(ઉરદુ) આ પુસ્તક કુરાને શરીફ તેમજ સહી હદીસો અને યુજુર્ગો (મહાત્મા) ના કલામોના આધારે લખવામાં આવ્યું છે. એમાં તસવ્વુફની બાબતોને દાખલા મિસાલો અને મસનવી શરીફના શબ્દો તથા હિકાયતોથી બહુજ સહેલ કરી દીધી છે. ૭૦૦ ઉપરાંત પાનાની દલદાર કિતાબ છે.

ફિરદોસે ફાતેમહ—(ઉરદુ) આ પુસ્તક પણ મોતેબર મહઝબી અરબી ફારસી કિતાબો ઉપરથી લખવામાં આવ્યું છે. એમાં હુનિયાની ના પાયદારી તથા હુનિયા કેવી છે તેની મિસાલો અને તેના સાથે યુજુર્ગોના વિચારો લખવામાં આવ્યા છે. ૩૦૦ પાનાની દલદાર કિતાબ છે.

મે'રાજુલ મોમેનીન—(ઉરદુ) આ પુસ્તકમાં નમાઝની ફઝીલતો તથા એમાં શીશી યુબીઓ સમાવહી છે તેનું બયાન કરવામાં આવેલું છે. તેમજ નમાઝના ભાગોમાં જે જે ઉમદા બાબતો છે તેનું વર્ણન હદીસોથી કરવામાં આવેલું છે. આ કિતાબ મોતેબર મહઝબી કિતાબો ઉપરથી તૈયાર કરવામાં આવી છે. લગભગ ૧૦૦ પાના ઉપરની છે.

રહેમતુલ લિલ આલમીન—(ઉરદુ) આ કિતાબમાં હઝરત રસુલે ખુદા સ. અ. વ. ની પાક જિંદગી અને આપના અખલાક અને આપના સદગુણોનું બયાન મોટી મોટી અરબી ફારસી કિતાબોના આધારે સરલ ઉરદુ ભાષામાં લખવામાં આવ્યું છે.

પુસ્તાને ફાતેમહ—(ઉરદુ) આ દલદાર કિતાબ અરબીની મોતેબર કિતાબો ઉપરથી લખવામાં આવી છે. એ પણ તસવ્વુફમાં છે. એમાં ઉમદા ચાલ ચલણ અને સદગુણો ધારણ કરવા ઉપર બાર મુક્રી ખુદા અને રસુલ (સલ.) ની મોહબબત તરફ લોકોનાં ધ્યાન ખેંચવામાં આવ્યાં છે.

સુલભારે સુમુદ્રી—(શુજરાતી) કલ્પ શુજરાતી બાણનારાણે
મોરે શ્રી ઈલાહી અને શ્રી ઈલાહીના વ્યાસમાં મોરેબર મગલની
કિતાબોના આધારે સહેલી હાસરતમાં આ કિતાબ લખવામાં
આવી છે. આમ વચિવા લાચક છે.

સિરાપુલ સુરાતક્રીમ—(ઉરદુ) આ કિતાબ લગભગ ૩૦૦
પાનાની છે. એમાં એકલે સુન્નત વલ જમાલતના અકાઇદ તથા
કયામતના અકલાહી વિગેરે લખવામાં આવ્યા છે.

સરાખે તહુર—(શુજરાતી) ખાસ કરાને શરીફ, અકાલીસે
નગરી અને સુલુગીની પુરાતન મગલની કિતાબોમાંથી મઅરફત
અને તેને લગતી બીજી બાબો તથા હરકે મુદબ્બતની અમર-
કારક વાતો સુદીને જમાલત પાંક સરાખથી આ કિતાબ
બરપુર છે.

સુરહ અમનાર—(શુજરાતી) હરક શરીફ ૪૬૫. વિષે
તથા તેથી થતા લાખ અને અપલને આરે ખુલાસો આપવામાં
આવ્યો છે.

ઉપલા પુસ્તકો નીચેલે અરનામથી મફત ખરે છે.
જેમ. જેમ. આગેહ કુમખાના } M. M. Amal Khatun Khawar
પી. એ. લેકમ જલ લેકીરમીય } P. O. Box 47, Ludhiana
(નાદાલ લાલ અક્રીક) } Notal S. S.

દર નોમવારે પ્રગટ થાય છે.

શુજરાતી બાપાનું આગેવાન ઈલાહી અકલાહી પત્ર

દીન.

વરસિકે જમાજમ આર ફરીયા મોરકેજ આરે
આક્રિકા ખાલે શી. ૬ મોરકેજ આરે.

લખાજમ અમાદથી લેવાનો ખારો છે નમુનાની કોપી મફત
મનેજર દીન.

ખાંચપટી અમદાવાદ.

